

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL LXXI

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SPALIS — OCTOBER 10, 1977

Nr. 237

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEPHONE: (312) 585-9500

Belgrado konferencijoj

VATIKANAS KRITIKUOJA SOVIETŲ BLOKĄ

“Tikincijų šauksmas didėja”

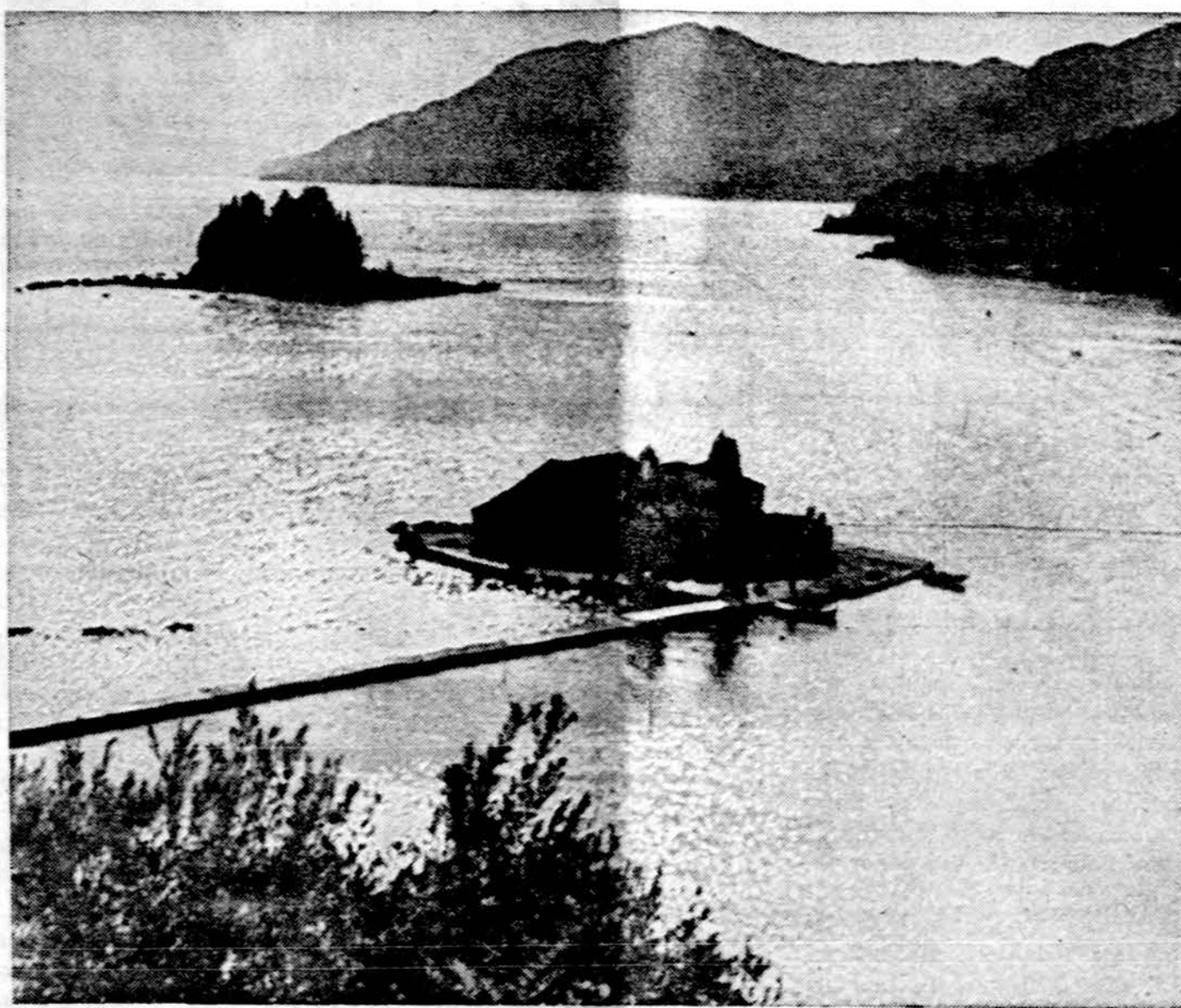
BELGRADAS. — Vatikanas pirmą kartą viešai pakritikavo komunistų šalis ir pareikalavo religinės laisvės, praneša Associated Press iš Belgrado konferencijos ir sako, kad per paskutiniuosius dešimt metų Vatikanas laikėsi tylos politikos su komunistais, stengdamasis padėti ten esantiems katalikams. Msgr. Achille Silvestrini, Vatiko delegacijos vadas ir vienas tu, kuris padeda Pauliui VI planuoti Rytų politiką, stipriai užstojo persekiojamus tikinčiuosius.

Silvestrini apgailestavo, kad daromos didelės klūptys tam tikrai piliečių kategorijai praktikuoti religiją ir savo vaikus religijai auklėti. “Šauksmai, liudijimai ir reikalavimai nuolat didėja, kartais labai karšti ir skausmingi, nes kai kuriuose regionuose padėtis tokia, kad jos negalima pavadinti normalia, ir ten laisvė būtų užtikrinta”.

Popiežius kartais kritikuoja

komunistinius kraštus dėl religinės laisvės nebuvimo, bet tarptautiniame forume Vatikanas vadovavosi kita politika: nekelti balso. Labiausiai persekiojami Rytų apeigų ukrainiečiai katalikai, kurių turėtų būti daugiau negu penki milijonai. Ukrainiečių reikalus Vatikanas tvarkė labai atsargiai. Kai Jono XXIII palaikė ryšius su Nikita Chruščiovu, sugebėjo tik išlaisvinti Lvovo kardinolą Josep Slypi, Sibire iškentėjusį 20 metų. Slypi, atvykęs į Romą, ragino Vatikaną, kad būtų pasakyta visa tiesa. Jam buvo nesu- prantama, kaip galima tylėti, kai, jo žodžiais, “kraujas liejasi upėmis, lavonų kalnai”, o Vatikanas apie ukrainiečius katalikus tyli ir laimi vos nežymias sovietų nuolaidas.

Sovietų delegacijos atstovas, paklaustas apie Vatiko delegato pasakytus žodžius, atsakė, kad Silvestrini kalba “studijuojama”.

Korfu salė ir ortodoksų vienuolynas Graikijoje

Giscard populiarumas didėja

PARYŽIUS. — Naujausi visuomenės opinijos tyrimai rodo, kad prezidento Valery Giscard d'Estaing populiarumas didėja, kai kairiosios partijos savo tarpe negali susikalbėti. Jei šiandien būtų renkamas prezidentas, Giscard gautų 52 procentus visų balsų, o jo oponentas socialistų buvęs kandidatas Francois Mitterrand 48 proc. Prieš mėnesį duomenys buvo priešingi, lygiai tokiu pat balsų santykiu būtų laimėjęs Mitterrand.

Jei būtų laisva teisėjo vieta

Washingtonas. — Sostinėje spekuliuojama, kad jei atsirastų tuščia vieta Aukščiausiam teismui, Carteris paskirs moterį. Minimos ir trys labiausiai iškilių kandidatės: dabartinė urbanistikos sekretorė Patricia Harris, Atstovų rūmų narė iš Texaso Barbara Jordan (abi juodos) ir Kalifornijos federalinio teismo teisėja Shirley Jufstedler.

Būtų stebuklas, jei nebūtų karo

BEIRUTAS. — “An Nahar” laikraštis įsidedo pasikalbėjimą su Sirijos prezidentu Hafezu Asadu ir iš jo išgirdo, kad būtų stebuklas, jei nebūtų naujo Vid. Rytų karo. Jis tik pažadėjo ir toliau viską daryti, kad nekiltų karas, ir pagyrė prezidentą Carterį dėl jo taikos iniciatyvos.

Alžirija — teroristų rojus

CHICAGA. — “Chicago Tribune” (X. 8) vedamajame stebisi, kad Alžirija tebėra oro piratų ir teroristų prieglauda, kur nebeuždrausti gali gyventi tarptautiniai nusikaltėliai ir iš Libijos arba Pietų Jemeno gali toliau tęsti savo karjerą. Blogiausia, kad pasaulis lyg ir apsiėmė su tokia padėtimi ir leidžia Alžirijai sabotuoti tarptautinius įsipareigojimus kovoti su nusikaltimais. Kodėl to neįsikiš Jungtinės Tautos ir nepritaiko tarptautinių sankcijų Alžirijai?

Jau kalti ir švedai

Maskva. — Sovietai iki šiol kaltino ir negalėjo pakeisti tik Laisvės radijo, Laisvos Europos radijo, Vatikano, BBC, “Deutsche Welle”, dabar į tą sąrašą jau įtraukė ir švedų Radio Sweden. “Pravda” apkaltino švedus, kad ir jie pradeda kištis į jų vidaus reikalus. Pretekstu buvo tos stoties, gerai girdimos ir Pabaltijoj, komentarai apie saugumo viršininko J. Andropovo kalbą, kurioj jis kaltino disidentus.

Sirica pasitraukė

WASHINGTONAS. — Watergate teisėjas John Sirica, 73 metų, nuo šio mėnesio pabaigos pasitraukia iš savo pareigų. Prezidentas Carteris jo atliktus darbus labai įvertino, iškelė pasišventimą ir sąžiningumą. Visiškai iš teismo jis dar neišėjęs, pasilikęs “vyresniųjų teisėjų”, retkarčiais kokiais klausimais pareikš ir savo nuomonę.

100 metų nuo Ulmanio gimimo

CHICAGA. — Laisvojo pasaulio latviai rugsejo mėnesį paminėjo 100 metų sukaktį nuo Karlio Ulmanio gimimo. Ulmanis buvo pirmasis nepriklausomos Latvijos ministras pirmininkas ir paskutinis prezidentas. Kai Latvija 1940 birželio 15 užgriuvo ta pati nelaimė, kaip ir Lietuva, Ulmanis iš savo krašto nepasitraukė ir nominaliu prezidentu išbuvo 34 dienas. Buvo priverstas pa-

Karlis Ulmanis

skelbti okupantų primetą Kirchenšteino vyriausybę, kuri savo keliu paskelbė, kad nuo liepos 21 ministras pirmininkas eis ir prezidento pareigas. Kitą dieną Ulmanis buvo išstremtas į Rusijos pietus, Vorosilovską. Kai vokiečiai 1942 priartėjo prie Kaukazo, nutruko apie jį ir visos žinios.

Latvių informacijos biuletenis (Nr.4,1977), primindamas Ulmanio sukaktį, pridėjo, kad okupantai, brutaliai užgniauzę laisvę, nuslėpė Ulmanio mirtį ir jo amžino poilsio vietą, neleisdami parvežti į žemę, kurią jis taip mylėjo. Bijoj, kad Karlio Ulmanio vardas gali būti švyturiu ir laisvės būsimoms Latvijos generacijoms.

BANGKOKAS. — Sovietai į Laosą pasiuntė 10 MIG-21 lėktuvų. Toji siunta tam kraštui yra žinoma pirmoji.

SEKMINGAS ALTOS SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas šeštadienį, spalio 8, Chicagoje, Sheraton Tower viešbutyje, praėjo sklandžiai. Pirmininkavo dr. K. Bobelis, padėdamas Altos vicepirmininkų T. Blinstrubo, dr. J. Valaičio, dr. K. Šidlausko, P. Dargio.

Sveikino gen. kons. J. Daužvardienė. Viko vardu dr. Br. Nemickas, Pasaulio Lietuvių Bendr. vardu — J. Šlaugus, JAV LB vardu M. Jakaitis, Šalių sąj. vardu K. Milkovaitis ir kt. Buvo daug sveikintųjų raštų, jų tarpe Lietuvos atstovo ir gen. konsulų, Pas. Liet. Bendr. pirm. Br. Nainio. Balfo pirm. M. Rudienė ir kt.

Pirm. dr. K. Bobelis padarė platų pranešimą apie dabartinę politinę padėtį, apie viltis, kurias teikia Belgrade keliamas žmogaus teisių klausimas. Pasiūlymą geras ryšiais su Vliku, reikė vilti, kad bus susilaukta didesnio darnumo su L. Bendruomenė.

Gen. sekr. kun. A. Stašys pranešė, kad buvo 7 valdybos posėdžiai, raštų gauta 415, išsiųsta (su biuleteniais) 11,100.

Pajamų nuo paskutinio suvažiavimo (per 11 mėn.) turėta 53,113 dol., izde 26,444 dol. Alta išleido 35 biuletenius, parūpino programų radijo stotims Vasario 16 ir Birželio trečiamis minėjimams, amerikiečių ir kt. laikraščiai spausdino Altos inf. laiškus ir straipsnius.

Suvažiavimo progą aukų gauta arti 9,000 dol.

Suvažiavime dalyvavo atstovų ir svečių apie 150. Idomu, kad kai kurie skyriai, pvz. Miami, ruošia Vasario 16 minėjimus ir amerikiečiams.

Į naują Altos valdybą išrinkti: dr. K. Bobelis, kun. A. Stašys (kat. fed.), T. Blinstrubas ir P. Bučas (taut. sąjunga), dr. V. Šimaitis (Liet. R. K. S. A.), E. Smilgys (Atgim. sąj.), J. Pakalka (Vilniaus Kr. Liet. sąj.), J. Talandis (respublikonų), St. Balzekas (demokratų), J. Skorubskas, dr. J. Valaitis (socialdem.), Gr. Lazauskas, dr. K. Šidlauskas (taut. sandara), P. Dargis (SLA), E. Vilimaitis (kat. mot.), dr. L. Kriaučeliūnas (vyčių), O. Baršėkytė (studentų).

Priimtos rezoliucijos: sveiki na prez. Carterį ir prašo kelti tautų teises, sveikina brolius pa vergtoje tėvynėje, Liet. diplomatus, konsulus, Vlika, dėkoja spaudai ir TV, prašo parodyti spaudoje daugiau solidarumo, vengiant užgauliojimų; prašo liet. visuomenę jungti jėgas Lietuvos laisvinimo pastangose. Vasario 16 progą surinktos aukos turi būti skiriamos Altos vedamam Liet. laisvinimui, skatinama steigti naujus Altos skyrius, reikiama padėka pirm. dr. K. Bobeliui, nutariama telegrama amb. Goldbergą prašyti kelti tautų laisvės klausimą, skatinama remti Encyclopaedia Lituanica leidimą, dėkojama jaunimui už gerai suruoštas demonstracijas Washington, dėkoja už aukas. Plačiau bus vėliau.

“GELEŽINIS FELIKSAS”

Arba tikrasis F. Dzeržinskio veidas

Maskva. — Geležiniu Feliksu pasididžiavimu vadinamas Ceikos ir Archipelago pradininkas F. Dzeržinskis, kurio šimto metų gimimo sukaktis neseniai iškilmingai paminėta Sovietų Sąjungoje. O kadangi jis buvo gilesnės istorinėje Lietuvoje (Ašmenos apskr.), o taip pat gyvenęs Kaune ir Vilniuje, tai čia ne tik tai buvo suruoštos didelės minėjimo iškilmės, bet ir įsteigtas Felikso Dzeržinskio muziejus.

Turbūt Dzeržinskis iki šiol vienintelis čekistų vadas (jį steigėjas), kuriam pastatytas Maskvoje paminklas. Tas paminklas stovi prieš garsųjį Lubiankos kalėjimą, kur Stalino laikais buvo ir NKVD centrinė būstinė. Vokiečių dienraštis “Die Welt” (10.9.77) rašo, kad jei užsieniečių ekskursijai važiuojant per aikštę kas nors paklausia, koks čia paminklas, tai vadovė atsako: “Tai paminklas dideliame vaikų draugui”. O tas didysis “vaikų draugas” 1918-1920 vien tik suaugusiųjų pasmerkė mirti daugiau kaip 200,000, neskaitant žuvusiųjų tremtyje. Už tai jam ir duotas Geležinio Felikso vardas.

Tas pats minėtasis dienraštis, kalbėdamas apie Geležinio Felikso nepaprastą uolumą ir pasiryžimą išnaikinti visus “revoliucijos priešus”, primena tokį atsitikimą. Viename partijos posėdyje Leninas pasiūlymą skersai stalo Dzeržinskiui kortelę, kurioje buvo užrašyta: “Kiek kontrarevoliucionierių sėdi kalėjime?” Dzeržinskis užrašė: “Apie 1,500”, ir

grąžino kortelę atgal. Leninas pasiskaitė, parašė po skaitline mažą kryžiuoką, ir kortelę grąžino atgal. Geležinis Feliksas greitai atsistojo ir išėjo iš kambario. Tačiau naktį jis sušaudė 1,500 kalinų, galvodamas, kad Lenino kryžiuokas reiškia pasmerkimą mirti. Tik kitą rytą Lenino sekretorė paaiškino, kad perskaitytas raštas Leninas visada pasižymi kryžiuoku, kad nebereikėtų antrą kartą skaityti. Šis įvykis esąs aprašytas amerikiečio Davido Shubo Lenino biografijoje.

Dzeržinskis mirė 1926 m. Jis krito nuo širdies smūgio, sakydamas kalbą, kurioje reikalavo negailestingo liaudies priešų sučiūkinimo. Jo įkurtoji Čeka Stalino laikais buvo pavadinta GPU. Po to ji buvo dar pakrikštyta į NKVD, MGB ir pagaliau į KGB. Mažiausia trys jo įpėdiniai — J. G. J. Ježovas ir Berija buvo patys likviduoti, o bajoro Dzeržinskio (jis buvo kilęs iš smulkių bajorų) garbės dar nei vienas kitas nesulaukė.

KALENDORIUS

Spalio 10: Pranciškus Bor., Eulampija, Gilvydas, Aukšė.
Spalio 11: Germanas, Zinaida, Ringaudas, Daugvydė.
Saulė teka 6:55, leidžias 6:21.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilčiau, apie 60 laipsnių.

Psichiatrų kongreso atgarsiai

SOVIETAI NETURI KUO PASITEISINTI

Honolulu. — Po Pasaulinio psichiatrų kongreso Honolulu, kuriame balsų dauguma buvo pasmerktas sovietų praktika politinius disidentus kankinti psichiatrinėse ligoninėse, vietinė spauda (kurios ištraukų gavome B.J. dėka) buvo daug rašyta ir komentauta. Sovietų delegacijai pasitraukus iš kongreso, kai kuriuos jų narius laikraštinkams dar pavyko prakalbinti. Vienas Maskvos atstovas, kaip visada, kategoriškai paneigė visus kaltinimus, bet laikraščio korespondentas tuoj priminė Leonido Pljušč atvejį. Negalėjo to nuneigti sovietų atstovas, tik pasakė, kad jis ten buvo laikomas “humanistiniais sumetimais”. Kitokių atsakymų iš jo nepavyko išgauti.

Laikraštinkai dar užklauso, o kodėl Vakarų gydytojams ar kitiems atstovams sovietai neleido ir neleidžia aplankyti jų psichiatrinę ligoninių ir įsitikinti, kiek yra ar nėra teisybės elgesy su disidentais. Delegatai į tuos klausimus iš viso neatsakė.

“Pravda” apie Belgradą

MASKVA. — Vakar dienos “Pravda” jau mato Belgrado konferencijos nepasisekimą. Esą kalčiausi tie, kurie tą tarptautinį forumą pasirinko ginti visokius “išsigimėlius”.

LONDONAS. — Jiuliui slėnio Rumunijoj anglies kasyklų darbininkai paskelbė streiką, rašo Londono “Times”. Toks streikas ten buvo pirmą kartą nuo komunistų atėjimo valdžion. Komunistinio krašto streikuoti neleidžiama. Į reikalą įsikišo ir prez. Ceausescu, to rąjo no partijos vadovybę pašalinamas, paskirdamas kitus. Vietinė spauda apie streiką nebuvo rašyta.

Dvigubas sargyba

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

TAI ĮVYKO VASARAI PRASIDEDANT

Tai buvo šeštadienio, birželio 25 d., popietė. Nekaltas Prasidėjimo liet. šventovėje Brighton Parke skambėjo Lietuvos operos meno vadovo muz. A. Vasačio valdomi vargonai, pasikeisdami su kanklių muzika, atliekama jaunų kanklininkų, o prie altoriaus pamergių ir pabrolių lydimas artėjo būsimoji pora: dail. P. Vaitaitienės pasiūtais taut. rūbais pasipuošusi Emilija Pakštaitė ir Romas Sakadolskis. Gražioje lietuviškoje šventovėje koncelebruotas Mišias aukojo du neįskiriamai jaunimo draugai — kun. A. Saulaitis ir kun. A. Kezys, abu jėzuitai. Koncelebruotas Mišias ir jungtinių apeigas, atlikas kun. A. Kezio, palydėjo vargonų muzika, kanklininkės, P. Matiuoko smuiko garsai ir sol. N. Linkevičiūtės giedamos giesmės. Visa tai įvyko vasarai prasidedant, ir jau trys mėnesiai, kaip veikli, gyva lietuviška pora gyvena Brighton Parko lietuviškoje kolonijoje. Beje, jų įdomios, lietuviškosios tradicijos mišias atstovė vestuvės iki šiol "Draugo" dar nebuvo aprašytos. Surankiojęs jau gelstančius užrašus, bandau tą lietuvišką šventę čia aprašyti.

Po iškilnių šventovėje vestuvė puota įvyko jaunosios tėvėlių Emilijos ir muz. Balio Pakšto svetainėje. Svečių, svečių susirinko apie 250, pradedant prie 100 m. amžiaus artėjančiu dail. prof. A. Varnu ir baigiant gražioju jaunima, kuris ir sudarė daugumą, nes abu jaunavedžiai yra daug dirbė jaunimui. Emilija Pakštaitė — Sakadolskienė yra veikli ateitininkė, jaunimo s-gos darbuotoja, LB Brighton Parko apylinkės v-bos narė, Liet. žurnalisto s-gos cv vicepirmininkė, "Margučio" bendradarbi, kanklininkų grupės vadovė, buv. "Dainavos" ansamblio akompaniatorė, ilgametė "Akademinių" Prosvaisčių "Draugo" dienraštyje redaktorė. Romas Sakadolskis — "Voice of America" tarnautojas, ilgametis "Margučio" radijo bendradarbis, II Jaunimo kongreso rengėjų komiteto pirmininkas, III Jaunimo kongreso informacijos vadovas, veiklus dalyvis daugelio organizacijų.

Jaunavedžius prie altoriaus palydėjo ir vėliau į puotą atlydėjo šios palydovės ir palydovai: P. Petrutis, N. Spurgytė, R. Pakštaitė, A. Regis, D. Petersonaitė, R. Kasparas, N. Sparkytė, V. Saulys, I. Stravinskis ir V. Kleiza. Jiems atvykus į vestuvių puotą, durs buvo užtvėrtos ir jaunieji su palyda turėjo išsipirkti saldumais, kad galėtų įeiti. Tai senų lietuviškų tradicijų dalis.

Jaunosios tėvai, jauniojo motina, svedija sol. V. Stankienė ir pirtėly J. Slajus, svečiams smarkiai plojant, pasitiko jaunuosius su vynu, druska ir medumi, o L. Rimkus ir Pr. Pranckevičius perskaitė linksma ir spalvingą testamentą. Jaunosios tėvelis muz. B. Pakštas trumpame žodyje palinkėjo, kad ir jaunavedžių gyvenimas būtų toks pat laimingas, kaip ir jų tėvų. Maldą prieš vakariene sukalbėjo LRS cv pirma, ir liet. jėzuitų Chicagoje vyresnysis kun. J. Vaisnys, šimtametis dailės veteranas prof. A. Varnas įteikė jaunavedžiams savo patytą jauniosios portretą ir dar perskaitė sveikinimo žodį, polydėtą didelę ovacijų.

Raštu jaunuosius sveikino PLB garbės pirm. St. Barzdukas, PLB pirm. inž. Br. Nainys, PLJS pirm. G. Juozapavičius, (ji pati asmeniškai dalyvavo vestuvėse) ir eilė kitų. Atsakydamas į visų sveikinimus, jaunasis R. Sakadolskis išreiškė norą, kad juos lydėtų tokia pat ilga laimė, kokia lydi prof. A. Varną ir jo žmoną.

Pavalgius skanią vakariene prie A. Norvilienės papuoštų stalų, prasidėjo įdomios lietuviškos vestuvinės apeigos. Sol. V. Stankienė atkeliavo su svedijos pyragais ir įsižiebė senos dainos, ragelių palydimos muz. B. Pakšto. Atnešta ir graži kražių skrynija, dovanota dail. V. Vijeikiui. Skrynioje gintaras, rankšluosčiai, rankdarbiai, staltiesės. Tai vis lietuviškos dovanos pagal senus papročius. Vėl sekė spalvinga pirmio kalba, A. Velskienės išausto nuometo užėjimas jaunajai, svedijos sol. V. Stankienės dainos ir B. Pakšto ragelio muzika. Kai kurias vestuvines dainas dainavo ir sol. V. Rusteikis. Įdomias, į senas lietuviškas vestuvines tradicijas atsiremusias, apeigas suplanavo ir iškėlė svedija sol. V. Stankienė ir iš Detroito atvykusi tautinių šokių viena iš pionierių — G. Gobienė. Jų dėka E. Pakštaitės ir R. Sakadolskio vestuvinės puotos apeigos ir buvo vienos iš giliausiai tradicinių.

Šias lietuviškas vestuves, kaip pavyzdį, į magnetofono juostą įrašė specialiai iš Washingtono atvykusi E. Bradūnaitė. Fotografavo amerikiečių tarpe plačiai žinomi lietuviai foto menininkai Jonas Dovydenas ir Aleksas Urba. Vestuvių įrašai su fotografijomis, kaip etninis pavyzdys, saugojami Kongreso bibliotekoje, Washingtone, D. C.

Salda tradicinių vestuvių apeigų susirinkusius svečius linksmo A. Stelmoko orkestras, o išlydint jaunuosius iš salės, visi svečiai susikabinę sudarė vartus ir jaunuosius išlydė į laimingą gyvenimą.

Ne vienas jaunuolis — e, prieš tai besireiškė lietuvių gyvenime, po vedybų dingsta iš lietuvių bendruomenės tarpo. Didžiojausias, kad ne tą kelią pasirinko Emilija ir Romas Sakadolskiai. Jie ir vėl plaukia per lietuviško gyvenimo bangas bei verpetus kaip ir ankščiau, pasilikę gyveniti lietuviškoje Brighton Parko kolonijoje. Emilija Sakadolskienė pravedė sol. R. Deunoro koncertą.

Ne vienas jaunuolis — e, prieš tai besireiškė lietuvių gyvenime, po vedybų dingsta iš lietuvių bendruomenės tarpo. Didžiojausias, kad ne tą kelią pasirinko Emilija ir Romas Sakadolskiai. Jie ir vėl plaukia per lietuviško gyvenimo bangas bei verpetus kaip ir ankščiau, pasilikę gyveniti lietuviškoje Brighton Parko kolonijoje. Emilija Sakadolskienė pravedė sol. R. Deunoro koncertą.

Los Angeles LB apyl. rugsėjo 24-25 d. paminėjo LB 25 m. sukaktį. Ta proga įvyko minėjimo aktas ir koncertas. Nuotraukoje aktoriai A. Žemaitaitis ir D. Mackialienė, solistai: A. Pavasaris, R. Dabšys, St. Pautienė, B. Dabšienė ir J. Čekanauskienė, diriguojant kun. Br. Markaičiui, atlieka jo muzikinį kūrinį, sukurtą pagal Bern. Brazdžionio poeziją.

Nuotr. L. Kanto

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVENTĖ LOS ANGELESJ

Rugsėjo mėnuo, skiriamas L. B-nei, losangeliečių buvo plačiai panaudotas šios institucijos idėjai populiarinti ir stiprinti. Buvo suintensyvinamas solidarumo mokestio rinkimas, o 24 ir 25 dienomis surota plataus masto LB šventė. Tomis dienomis vyko net du iškilūs koncertai, meno paroda, suaktuvinis 25 metų LB minėjimas, sporto varžybos ir pabaigtuvių balius. Šiai plačiai programai suorganizuoti ir jai praversti daugiausiai pasidarbavo LB vakarų apygardos pirm. inž. Vytautas Vidugiris, padėdamas uolius talkininkus.

Koncertas rugsėjo 24 d.

Pirmąsios šios šventės atrakcija buvo komp. kun. Bruno Markaičio, SJ, naujai sukurto kalli-

nai muzikinio veikalo pastatymas. Šio veikalo atsiradimo pradžia siekia pereinamus metus, kada Ona ir Jonas Motiejūnai, savo tėvo ir sesers atminimui pagerbti, sutarė, kad būtų vertingas dalykas, jei būtų sukurta lietuviškas veiklas, kuriam, pagal tą intenciją, jie galėtų būti mecenatai. Tuo tikslu jie kreipėsi į kompozitorių kun. Br. Markaičių. Kompozitorius šiai idėjai pritarė ir ėmėsi tokį veiklą kurti. Jis pasirinko iš Bernardo Brazdžionio poezijos rinkinio Pilnates šešis dalykus, ir jų žodžiams sukūrė vokalinę bei muzikinę išraišką. Veikalui atlikti pakviesti vietos vokalinio, muzikinio ir žodžio meno talentai: solistės Birutė Dabšienė, Stasė Pautienė, J. Čekanauskienė, solistai Antanas Pavasaris, Rimtautas Dabšys, pianistė Raimonda Apeikytė, aktorai — Dalila Mackialienė ir Algimantas Žemaitaitis. Koncertui parinkti šie dalykai: Nemuno tėvynėje — ji atliko mišrus solistų kvintetas, Kvartetas, melodeklamacija — D. Mackialienė, Aš čia gyva — moterų solistų trio, Lopsinė — mišrus kvintetas, Dovanos, melodeklamacija — A. Žemaitaitis ir Tu man buvai — tu man esi — mišrus kvintetas su deklamacijomis. Visos dainos, tiek solo, tiek duetai, trio, kvintetai ir deklamacijos buvo palydimi fortepienu R. Apeikytės ir instrumentalistų — smuiku, klemetu, valtore, kontrabasu ir būgnais bei cimbarais. Visa tai sudarė gražią, labai įdomią muzikinę dainą, vėliau skirtinga nuo bendrų įprastinių koncertų. Veikalo imponuojanti kompozicija, paties kompozitoriaus dirigavimas ir tikslus atlikimas, suteikė publikai gražią menišką atrakciją. O salė buvo pripildyta. Šio veikalo sukūrimas ir jo pastatymas yra gražus ir vertingas lietuviškųjų meno lobų papildymas.

J. Kuprionis

patys pavadinimai sako, dailininkės kūrybos negalima būtų suvesti į kurią apžęstą tapybos meno srovę. Kaip menininkė paaiškino, kad menininkės vaizduotė ir žiūrinčiųjų interpretacijos gali būti skirtingos. Dailininkė iš mažens yra gamtos mėgėja ir savo kūriniuose daug kur derina žmogaus sukuriamas formas su gamtoje pasireiškiančiomis. Idomus paveikslas "Kantičykų interpretacija", kurį primena senose peklinėse knygose matytus vaizdus.

Paroda buvo gausiai lankoma, nemaža paveikslų nupirkti. Losangeliečiai turėjo malonumo pasigėrėti šios menininkės darbu. Los Angeles jį savo darbus išstato antrą kartą. Pirmą jos paroda čia buvo 1968 m. Parodų parlygin' mas išryškina gražų menininkės progresą. Dailininkė plačiai reikišai. Turėjo dvi savo individualias parodas Chicagoje (1970 ir 1976) ir dalyvavo eilė grupių parodų, viso 20. Jose yra gavusi eilę premijų.

J. Kuprionis

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS
GALVOS IR STUBURO LIGOS
2836 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 478-3400
Valandos pagal susitarimą

Advokatai
CHARLES P. KAL & ASSOCIATES
Of. tel. 776-5162; rez. 737-5047
2649 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta
Sestadi. atdara pusę dienos
Mes duodame įvairius teisinius patarimus.

SOPHIE BARGUS
RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos 8 WOPR.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Seštadienį ir sekmadi. nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto
Telef. HElock 4-3413
1400 A. M.
7188 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

MARQUETTE AUTO CLINIC
6555-59 So. California Ave. — Tel. 471-0233
" 476-8872
Užsienio ir Amerikos automobilių

Tune up ir vėsinimas (AIR CONDITIONING)
STABDŽIAI 6 mėnesių ar 6,000 mylių garantija
už mūsų darbą (patalsymus). Atidara nuo 7 v. ryto.
iki 10 val. vakaro. Savininkas Norbertas Langys

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$28.00. Foreign countries \$31.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiniūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atzīmima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago, Cook apskr.			
ir Kanadoje	\$30.00	\$17.00	\$12.00
Kitur J.A.V.	28.00	16.00	11.00
Užsienyje	31.00	19.00	13.00
Savaitims	20.00	13.00	7.00

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-5229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akubertija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą

Jei monteliepi, skambinti 374-8004
DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 9 iki 12 val. vakaro.
Sestadi. nuo 1 iki 3 val. vakaro.
Ofisai: tel. WA 5-2670
Rezid. tel. WAIBROOK 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
VAL: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
7700 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmadi. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt. 10-4; seštadi. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
valandos pagal susitarimą
Rezid. tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUBERTIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ar ateliepi skambinti: ME 2-0901.

DR. A. B. GLEVEKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — RE 3-5893
Specialybė Akijų ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisai tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
3556 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Sestadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-0006, Rez. GA 3-7373
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
8114 No. Western Avenue
1602 No. Western Avenue
Tel. atkambina 12 valandų
650-4441 — 651-4805

Jei ateliepi tel. 682-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 E. 49th Court, Cicero
Eidien 10-13 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šalt.

Tel. ofiso ir buto; OLYMPIC 2-4186

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadieniais. Seštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 5-8 val. vak. Treč. ir šalt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofisai tel. RE 7-1168; rezid. 239-2019

Ofs. HE 4-1813; Rez. PR 8-0801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-4 val. vak. ir 1-3 val. p. p. Tik susitarus.

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KARASAITĖ
7051 So. Washenaw, Tel. 774-0706
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus
Didelis akinių rėmų pasirinkimas
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-6:30
Ketv. 1-8 val. vak. Sest. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PEYKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
171 No. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akiniai ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofisai tel. 776-2880, rezid. 448-3546

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofisai telef. RE 8-4410
Rezidencijos telef. GR 4-0617
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 1 iki 5 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 68th St.
Tel. PROspect 8-1233
Ofisai val: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 val. vak. Sest. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus

Ofisai tel. HE 4-2125, namų GI 8-6190
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. ofiso PR 6-0446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šalt. pagal susitarimą

Ofisai tel. 594-5106; namų 654-4560
DR. PETRAS ŽLIODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 E. Narragansett Ave.
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. 2-7
Seštadieniais pagal susitarimą

VAKARŲ EUROPOS GYNYBOS REIKALAI

Jei dėl išaugusios Sovietų Sąjungos karinės galybės baiminasi tokie kraštai kaip Amerika, tai juo labiau nerimauja mažesnės valstybės, ypač esančios betarpinėje grėsmėje.

Apsisąjūgimui nuo Sovietų agresijos 1949 m. gimė Atlanto paktas ir kiek vėliau NATO karinė sąjunga, kurią susitelkę Vakarų ir Pietų Europos valstybės, o taip pat JAV-bės su Kanada.

Didžiausi ir svarbiausi NATO kariniai partneriai yra JAV ir Vakarų Vokietija, besirūpiną savo, o taip pat Europos saugumu ir jos gynymu. Šiam reikalui yra sukurti atitinkami kariniai štabai, suvienodinti ginklai, suderinta karinio pasiruošimo veikla. Kiekvienų metų rudenį Europoje vyksta kariniai NATO pajėgų karinių kariuomenių manevrai. Jiems pasibaigus analizuojami rezultatai, svarstomos karinės galimybės.

Vakarų Vokietijos kariniai stebėtojai ir spauda šiuo metu kaip tik ir kelia klausimą, ar pajėgų Vakarų Vokietijai ir jos sąjungininkai apsiginti, jeigu jie būtų Rytų Europos karinio bloko pajėgų užpulti.

Vak. Vokietijos kariams vadovams ir politikams yra labai svarbus klausimas: Sovietų užuolimo atveju sudaryti galimybę panaudoti branduolinius karines pajėgas, ar tekstų gintis tikėtai įprastiniais (koncencionaliniais) ginklais.

Ligišioliniai šiuo reikalu pareiškimai vokiečiams nėra džiuginantys. Pokario metu JAV-bių prezidentai nedavė reikiamų pažadų. 1973 m. prezidentas pareiškė, kad "ne vienas JAV prezidentas nesirytų atsakyti atominiams ginklams, jeigu Sovietai užpultų Vakarų Vokietiją". Dabartinis prezidentas Carteris 1976 m. rinkiminių kampanijos metu pasakė, kad branduolinius ginklus Amerika naudotų tik tuo atveju, jeigu būtų reikalinga pačių JAV-bių teritorijos saugumui. Visi šie pareiškimai nei Vak. Vokietijos, nei kitų Europos kraštų nepradžiugino.

Tai kas gi lieka europiečiams daryti? Be abejo, patikimiausias atsakymas būtų — rūpintis paties savo saugumu. Bet vėl — ar įstengtų vakariečiai ir tada vieni, vartodami įprastinius ginklus, apsiginti? Norint į šį klausimą atsakyti, reikia pažūrėti, kokios yra europinės ir Varšuvos pakto šalių karinės pajėgos.

Strateginių studijų instituto Londone surinktais duomenimis, NATO (Vak. Vokietijos, Belgijos, Danijos, Luksemburgo, Olandijos) jungtinės karinės pajėgos yra tokios: karių bei karininkų skaičius — 630.000. Tuo tarpu šioje srityje Varšuvos pakto šalys laiko 940.000 karių. (Čia įskaitomos Sovietų, R. Vokietijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos kariuomenės). Toliau vakariečiai turi 27 divizijas prieš 58 komunistines. Prieš 20.500 komunistinių kraštų karinius tankus NATO šalys čia laiko tik 7000, o prieš 2780 kovos lėktuvų — tik 1900.

Kaip ilgai Vakarų Vokietija, didžiausias ir patikimiausias NATO partneris Europoje, galėtų prieš Sovietus laikyti jų užuolimo atvejų? Neseniai dar vyravo nuomonė, kad tik 48 valandas, nes Vakarų Vokietijos teritorija iš rytų ir vakarų yra labai siaura. Rusai galėtų žygiuoti apie 100 kilometrų kasdien. Tačiau pastaruoju metu kariniai strategai galimą rusų žygiavimo tempą "sulėtino" ligi 50 kilometrų per parą ir todėl Sovietams reikėtų "net" šešių parų pasiekti Reino upę. Per tiek laiką, žinoma, didesnis JAV karinės pajėgos negalėtų būti laivais ir lėktuvais į Europą perkeltos.

Taigi amerikiečiai strategai

spaudžia savo sąjungininkus Vak. Europoje ir reikalauja juos taip gerai apsiginkluoti, kad jie įstengtų savo jėgomis, naudodami įprastinius neatominius ginklus, bent tris mėnesius priešintis.

Vakarų Vokietijos generolai dėl tokio ilgo termino yra pesimistai ir spaudžia Ameriką jau pirmomis karo dienomis leisti naudoti atominius ginklus. Klausimas sunkiai sprendžiamas, nes manoma, kad tokiu atveju tikėtai keletas dienų laikotarpįje vienoje ir kitoje pusėje galėtų žūti 20 milijonų europiečių, civilių gyventojų ir kariškių. Be to, JAV gen. ltn. Arthur Collins, buvęs (1971 — 1974 m.) JAV karių jėgų viršininko Europoje pavaduotojas, yra kartą paklausęs: "O kas tokiu atveju rūpintųsi gaisrų gesinimu, sužeistaisiais, apdegintais, apakintais, radio aktyvumo palieštais gyventojais, kas laidotų žuvusius ir mirusius?"

Kas rūpintųsi pabėgėliais? Atsakymo į šį klausimą ligi šiol nedavė nei Vak. Vokietijos, nei JAV politikai. Viceadmirolas Herbert Trebesch, Vak. Vokietijos atstovas NATO kariniame štabe, pasakė, kad "branduolinių ginklų panaudojimo problema yra iš tiesų mišinys baimės ir vilties, nepasitikėjimo ir pasitikėjimo, be galo didelio pavojaus ir laimėjimų". Pagaliau kiti klausia, ar gali JAV prezidentas, leisdamas vartoti atominius ginklus Vak. Vokietijos gynymai, rizikuoti New Yorko, Chicago ir kitų Amerikos miestų sunaikinimu?

Tai kas gi Europos gynymo reikalu galima būtų daryti? Į šį klausimą atsakyti nelengva. Neatsakome ne tik tai mes, bet ir JAV bei Vak. Vokietijos kariniai ekspertai ir politikai. Yra tik eilė sugestijų, prielaidų, spėliočių, galimybių.

Pirmiausia, patariama Vakarų Vokietijai ir kitiems Vak. Europos kraštams tvirtiau susijungti ir tiek apsiginkluoti, kad prisivytų Sovietų apsiginklavimą, šiam reikalui ryškiai didinant karinius biudžetus, karinius užsakymus, moderninant ginklus.

Jau dabar viešai skelbiama, kad vakariniai vokiečiai energingai gintų savo kraštą Vezerio — Lecho upių linija, taigi užleisdami užpuolejams tikrai nedidelę teritorijos dalį. Neginamas liktų tikrai Vakarų Berlynas, nes tai neapginamas objektas. Atmetamos kalbos apie Vidurio Europos "neutralizavimą" ar "finlandizavimą" — kapituliaciją.

Šios sugestijos, žinoma, neišsprendžia nei Vakarų Vokietijos, nei visos Europos gynymo problemos. Reikalinga pagalba iš šalies, t. y. iš Amerikos. O JAV-bės, kaip parodė įvykiai Vietname, Kambodijoje, Afrikoje ir kitur, ne visada yra patikimas sąjungininkas — palieka savo draugus nelaimės metu. Vis dėlto vokiečiai, ypač po jų kanclerio paskutinio susitikimo su JAV prezidentu tikrąsiai karo atvejų gauti neabejotinai vakarinio "didžiojo brolio" pagalbą. Manoma, kad nelaimės atveju, Amerika Europą tvirtai gins savo kariais ir įprastiniais ginklais, o neišvengiamam pavojui kilus, ištis ant Europos ir savo atominių skėtį. Bet jis gali būti nebetinai branduoliniu. Pastaruoju metu paskelbtas naujas amerikiečių išrastas ginklas — neutroninė bomba. Nors šio ginklo galia prašoka atominius ginklus, tačiau jis priskiriamas prie branduolinių, o prie konvencionalių ginklų. Vak. Vokietijos vyriausybė pasiūlė Amerikai laikyti neutronines bombas NATO sandėliuose. Štai kodėl Sovietai be galo jaudinasi ir veda smarkią akciją prieš naujus neutroninius ginklus, kurių jie, matyt, kol kas dar neturi.

b. lu.

JAV DVIGUBOS POLITIKOS LINKMĖ

Tačiau reikia pasitikėti visuomenės sąmoningumu

P. GAUCYS

Jau nuo seniai JAV veda dvigubą užsienio politiką. Tas su dvigubumais vyksta ne iš didelės ligos, bet iš seklaus nusimavimo, kurį amerikiečiai nekreipia dėmesio. Laisvė yra amerikiečių religija. Ta laisvė Amerikos žemyne buvo iškovota sukilimu prieš koloninę Angliją. Dabartinis metu JAV moralinė pareiga būtų dalintis savo išsigelbėjimo palaima su kitomis tautomis, kitaipariant, remti revoliucinius karus prieš kolonines valstybes.

Karas dėl Sueso — išdavimas

1956 m. Amerikos sąjungininkas Anglija ir Prancūzija, o taip pat naujai įkurtas Izraelis, bendradarbiau sudarė sąstingį, pradėjo karą prieš Egiptą dėl jo nusavinto Sueso kanalo atgavimo. JAV tam pasipriešino, išgelbėjo Egiptą ir sukūrė visuotiniame arabų judėjime plėstis palankias sąlygas. Tačiau netrukus atsiskėlė Egiptui duoti pasakolą Nilo užtvankai statyti ir i nustumė į Sovietų glėbį.

Prieš tai dar karo metu prezidentas Rooseveltas Marokui karaliai pažadėjo nepriklausomybę, o Alžirijoje rėmė arabų nacionalizmą, kenkdamas Prancūzijos interesams. Bet, to nepaisant, JAV davė bilijonus dolerių Anglijai ir Prancūzijai atstatyti, o dabar vis daugiau ir daugiau milijonų duoda Izraeliui išlaikyti, kartu patalindami arabams. Tuo sukeldami didelį Izraelio nepasitenkinimą, jokios apčiuopiamos naudos iš santykių su arabais negaudami.

Lygiai tokia pat politika vedama ir su negrais. JAV remia Afrikos dekolonizavimą. Į tą reikala įsitraukė tiek, kad per eilę metų finansavo Angolos išlaisvinimo judėjimo vieną iš būvųjų vadų Holden Roberto ir jo partiza-

nus, kurie puldinėjo ir žudė portugalus, tuo tarpu Portugalija buvo JAV sąjungininkė ir NATO narė. Visa tai gadinio santykius tiek su Portugalijos senosios santvarkos rėmėjais, tiek ir su jos priešiniais.

Tuo pačiu metu rusai rėmė kitą išbūvųjų sukilėlių Angoloje — Agostino Neto. Bet, paaiškėjus, kad nepavyks išvystinti Angoloje, rusai ten pasiuntė 15.000 kubiečių karių, kurie užtikrino Neto laimėjimą. JAV senatas uždraudė Fordo vyriausybei netgi slapta per tarpininkus paremti Roberto. Tam buvo tam tikros priežastys.

JAV atsiskaitymas — Prancūzijos smukimas

Pirma, prieš 20 metų JAV atsiskėlė paremti Prancūziją, šiai norint Indokiniją išlaikyti savo įtakoje. Tačiau tuoj pradėjo remti prieš komunistus nusiteikusių Vietnamo Ngo Din Diemo judėjimą. Tai baigėsi Vietnamo karu, kuriame žuvo 50.000 amerikiečių, veltui buvo išpustyti šimtai bilijonų dolerių ir krašto viduje kilo samysis, kokio nebuvo amerikiečių istorijoje.

Antra, amerikiečiai sutiko pasiųsti savo techniką prižiūrėti Sinajaus paliaubų liniją. Kai kas tai laiko panašu į Vietnamo išsilaikymo pradą. Sakoma, kad taip įvykė dėl amerikiečių sentimentų šventajai žemei, kurią sionistai norėjo išvaduoti anksčiau iš turkų, o vėliau iš anglų valdžios. Tačiau arabai tvirtina, kad sionizmas esąs europinio pobūdžio kolonizmas, kurį amerikiečiai, žydų spaudžiami, remia. Bet arabai turi naftą, kurios būtinai reikia Amerikai. Tad dedamos pastangos arabus sutai-kyti su Izraeliu. Kiek anksčiau,

JAV spaudžiant, Izraelis sutiko Egiptui sugrąžinti Sinajaus dykumą esančius naftos šaltinius ir dvi netoliese esančias strategines perėjas už 6 bil. dol., kuriuos sumokėjo JAV, ir už amerikiečių sutikimą tas perėjas saugoti.

Ir čia amerikiečiai pradėjo nerimti. Trys ketvirtadaliai senatorių pasirašė atsisakymą ir prezidentą, kad jis Izraeliui teiktų neribotą pagalbą. Kai tik senatoriai grįžo namo atostogų, jų rinkėjai jiems sukėlė didelį triukšmą. Jie šaukė, kad tie Izraeliui duodami bilijonai imami iš jų kišenės, kad to jau per daug, kad stebėtojai Sinajaus dykumoje tai naujas Vietnamas. Grįžę į Washingtoną, atsisakymą pasirašė senatoriai prašė Kisingerį kaip nors išsiskirti iš siuntimo stebėtojų į Sinajų, bet daug lengviau buvo išsiskirti iš paramos davimo Angolai.

Prieš afrikiečius Trečia, viena svarbiausių priežasčių JAV atsiskirti remti Robertą buvo ta, kad jis taip pat gaunąs paramą iš Pietų Afrikos, todėl JAV negali netgi ir per tarpininkus bendradarbiauti su juo. Tuo būdu JAV turėjo nutraukti pagalbą Angolai. Pietų Afrika, kuriai visiškai nepriimtinas prokomunistinis kaimynas, slapta remia Roberto vadovaujamus sukilėlius, kuriems jau yra pavykę gėrą pietinės Angolos plotą atkarioti iš Neto šalininkų. Tačiau tai erzina Afrikos juodašalių valstybes ir jas stumia į raudonos meškos glėbį. Panašiai anksčiau yra buvę Egipte.

Visa ta painiava, visas tas dvigubumas kyla iš stipriai kultivuojamo nesupratimo, nes juk nėra jokio panašumo tarp 18-jo šimtmečio amerikiečių ir dabartinių arabų ar afrikiečių. Tuo tarpu yra visiškai panašumas tarp 18-jo šimt. amerikiečių ir dabartinių afrikiečių (burų) ir rozeizmo. Amerikiečiai buvo baltieji kolonistai, sukilę prieš Angliją. Jų laisvė jokių atvejų neapėmė nei indėnų, nei negrų. Jeigu jie būtų vedę teisingesnę ir kuklesnę vidaus ir užsienio politiką, ji būtų buvusi nuosaikesnė ir mažiau pretenzinga. Nori ar nenori, amerikiečiai yra svarbiausia europinio pasaulio valstybė ir vienintelė išlaisvinimo politika, kurią sėkmingai būtų galėję vesti, būtų buvęs Rytų Europos taungtis išlaisvinimas iš Sovietų jungto.

Gali kas pasakyti, kad Sovietai neveda dvigubos politikos. Pas-

SOVIETŲ ŠNIPAI ISLANDIJOJE

Jie yra jų ambasados pareigūnai

B. JABLONSKIS

Kiekviena Sovietų Sąjungos ambasada, konsulas ar prekybos atstovybė turi daugiau tarnautojų kaip kitų valstybių panašios įstaigos. Iš jų tik mažas skaičius eina patikėtas pareigas, o kiti pareigūnai užsiima šnipinėjimu, agitacija ir riaušių kurtymu svetimos valstybės. Be to, Sovietai yra paskleidę po leisvąsias pasaulio valstybes šnipus, kurie turi įvairias profesijas. Jų profesijos padeda svetimos valstybės išskirti ir viršūnes ir susiršti su aukštesniais visuomenės sluoksniais.

Užmezgus ryšius su aukštesne visuomene, nesunkiai vyksta užmezgti pažintis ir su valdžios pareigūnais. Vieši pokyliai ar asmeniški pobūviai atidaro duris į įvairias valstybines ar technologines paslaptis, nes niekad netrūksta silpnavalių ir mėgstančių pinigus.

Kiekviena laisva valstybė ar sala yra perpildyta Sovietų ar satelitų šnipais. Jie renka net ir menkiausias paslaptis ar padarytą kurioje srityje pažangą.

Tarp Ledinuotojo (Arktikos) ir S. Atlanto vandenynų 200 mylių atstume nuo Grenlandijos yra Islandijos sala. Jos plotas turi 103.000 kv.km. ir joje gyvena tik 220.244 žmonės, kurių 99 proc. yra norvegijos kilmės.

Valstybė tvarkosi demokratiškai. Darbštūs norvegai net arti Šiaurės ašigalio sukurė kultūrinę ir pažangią valstybę. Kraštą valdo rinktas prezidentas su aukštuoju ir žemuoju parlamentu, turinčiu aukštąjame 20 ir žemajame 40 narių.

Vyraujanti pramonė yra žvejyba. Jos gaminiai beveik visame pasaulyje paplitę. Turi ir pramonės, tarnaujančios daugiausia savo reikalam. Į užsienį išvežami jos likučiai ir šiek tiek aluminijaus. Turi ir kitų iškasenų. Vasarą saulė niekada nenusileidžia saloje, o žiemą visai neužteka. Tačiau Golfo srovė apšildo tiek

save persekioja, o užsienyje remia išlaisvinimo judėjimus. Iš tikrųjų tai yra paprastas rusų veidmainiavimas. Jie remia tuos, kurie silpnina jų priešus, ir kovoja prieš tuos, kurie silpnina juos. Kad taip besielgiant reikia baisyti m eluoti, tai savaime aišku.

Amerikiečiai veda labai silpną politiką, bet turi stiprų visuomeninį pagrindą. Rusai veda stiprią užsienio politiką, bet turi labai silpnus visuomeninius ryšius. Tačiau pasiguosdami save vadiną socialistine visuomene.

pietinės salos dalį, kad joje auga jėvai ir kitokia augmenija. Klimatas yra pakankamai šiltas ir švelnus. Salčiausia yra šiaurinė dalis, o pavojausia, kur kartas nuo karto dideli ugnikalniai išsiveržia.

Salos apsaugai Islandija turi šiek tiek aviacijos ir karinių laivų, kurie saugo jos žuvingus pakraščius nuo kitų valstybių žvejų. Žemyno jėgų visai neturi. Bet yra NATO narys ir dėl to ten stovylauja 3000 JAV karių dalinys. Toks kareivių skaičius salai apsaugoti yra per mažas nuo pasikėsintųjų į jos nepriklausomybę. Pagaliau 3000 JAV karių nėra čia atvykę salos apsaugai. Jie aptarnauja esančius NATO elektronikos sekimo įrengimus. Dalis šių karių yra sekimo priemonių tarnybos specialistai, o kiti skirti apsaugai, nes netruksta pasikėsintųjų į įrengimus. JAV sekimo įrengimai yra skaudai raktis aktyje, nes jie dieną ir naktį seka apie salą ir pro ją plaukiojančius povandenius ir paviršiumi Sovietų laivus į S. Atlantą ir atgal į Murmanską uostą. Pro vieną ar kitą salos pusę Sovietų laivams praplaukti neįmanoma, nes jie sekami iš Grenlandijos ir Norvegijos panašių stočių.

Žurn. J. Pinkerman iš JAV žvalgybos patyrė, kad apie salą sukiojasi ar pro ją iš Murmanskos uosto praplaukia apie 180 Sovietų povandeninių laivų, sudarančių beveik pusę povandeninio Sovietų laivyno. Jų skaičių padidina kovos ir prekiniai laivai.

Įrengimus aptarnaujančius JAV karius ir ten dirbančius islandiečius nuolat seka Sovietų šnipai. Šiam reikalui saloje jie turi 40 tarnautojų ambasadą. Aišku, dauguma užsiima šnipinėjimu. Tai patvirtina jų veikla, nes kai tik pasirodo stotinėje Reskjavike ar netoli stovyklos esančiame Keflaviko mieste JAV kariniai ar ten dirbantieji islandiečiai, juos sekioja Sovietų šnipai ir bandu su jais užmezgti visokią būdais ryšius, pažintis ir iš jų išvilioti nors menkiausias žinutę apie įrengimus.

Sovietų ambasados nariai nesitenkina vien žinių rinkimu. Įtaigoja Islandijos vyriausybę išstoti iš NATO ir JAV įgulą išvaryti. Bet ministeris pirmininkas Hallgrimssonas ir jo sąjunginė valdžia yra vieninga ir palanki NATO sąjungai ir JAV. Jos užmoji remia salos politinius laikraštis Morgunbladid.

Sovietų ambasada bando įgyti (Nukelta 15 pusl.)

Vakarų Vokietijos karininkų grupė neseniai įvykusių karinių manevrų metu aptaria jėmą duotą uždavinį

TARP GYVENIMO IR MIRTIES

ZENONAS STABAKALNIS

3 Ejo greitai žingsniu ir džiaugėsi atbūndančia gamta. Paprastai tokiu laiku jis grįždavo iš naktigonės. Kai pievos būdavo jau nupiautos, vesdavosi arklius vakare į slėnį prie upelio, gerai priganyti juos per naktį atolu. Supančioti arkliai ramiai sau esdavo, o jis patė, patogesnėje vietoje aukštelininkas atsigulęs, stebėdamas žvaigždėtą dangų, krintančias žvaigždes, mastydamas apie žmonių gyvenimą, skaitytas knygas. Niekomet neužmigdavo, nes tuo metu išskildavo tiek daug gyvų prisiminimų, neišspręstų klausimų, nesibaigiančių svajonių. Ausant arkliams nustojus eiti, kai, galvas surėmė į vienas kitą, pradėdavo snausti, jis vesdavo juos trumpam patogesiam poilsiui ir tvarta, o pats nueidavo namo miegoti.

Naktigones jis mėgo. Nakties vienuose nieko nebijojo, nors iš tėvo ir buvo girdėjęs nuostabių pasakojimų, kaip jį tose vietose "vedžiojo". Tėvui jis pilnai tiki ir žino, kokios nepaprastos drąsos vyras jis yra. Jie turėjo tuomet čia daugiau platybės. Jo pareiga tėvų ūkyje buvusių vakarais nuvesti arklius į tą patį slėnį ir palikti juos supančiotus kelioms valandoms, kol jie išdami nuię netoli vasarojaus laukų. Dar prieš antrą jis turėdavo nueiti ir juos nukreipti kita kryptimi, kad nesugarmėtų į avizas.

Kai pašokęs iš miego apskaiduotu laiku skubėjęs per aną atkalnę arklių atsukti, prietemoje pastebėjęs šalia savęs einantį kareivį. Suko šalin — tegu jis sau eina kur eįs. Žvilgtelėjęs pastebėjo, kad ir jis pasuko kartu su juo. Pagreitinę žingsnius — gal pasiliks.

Zengia ir jis greičiau kartu su juo. Užkliuvęs už kupstų suklupo, bet jo palydovas eina tiesus nesu-klupdamas. Vėl sukęs šen ir ten, pradėjęs net bėgti, o kareivis — vis kartu su juo. Pervargęs, sušilęs, pradėjęs melstis ir laisvę ir lėkęs per laukus, per ežes, pro petį žvilgtelėdamas į savo paslaptingą palydovą. Tik staiga sugiedojęs kažkur gaidys. Žiūri — to kareivio nebėra. Gerai apsižvalgo: po tokio bėgimo — jis beveik toje pačioje vietoje ant ano kalno, ir jo arkliui nelabai toli.

Nors tas kalnas ir nėra didelis, bet jis yra aukščiausiai iškylęs plačioje apylinkėje. Ant jo stovėjęs vėjinis malūnas. Dar ir dabar jo pamatus galima lengvai atpažinti. Atsirado nauja technika. Keliose vietose buvo pastatyti keli vandens jėgos varomai malūnai ant Kražantės ir Viltbėno upių. Jų vėjo malūnas pamažu darėsi nebereikalingas. Jo platus sparnai vis rečiau stovėjo su vėjais pasigalinėti. Pagaliau jis buvo nugriautas, tiek ilgai tarnavęs ir teikęs romantikos visai apylinkėi.

Ir jį vėjinis malūnas yra turėjęs margą praeitį ir daug ko yra matęs. Tuomet ant tos kalvos buvęs didelis žmonių judėjimas. Gal dėl to čia įvykęs žmonių susikirtimas su rusų kareiviais 1831 metų sukilimo metu. Jie plačiai siautė Kelmės apylinkėse, nes kelmiečiai Grusevskis buvo sukilėlių sudarytos Raseiniuose laikinosios valdžios vadovas žemaitijai. Esą, to susikirtimo metu yra žuvęs vienas rusų kareivis ir ten kažkur netoli palaidotas.

Išukęs į didįjį plentą. Karuza pasijuto kaip ir svetimoje žemėje. Juo didesnis ir juo viešesnis kelias, juo jis darosi svetimesnis. Šis kelias veda į tolimus, nežinomus kraštus. Juo atvyksta svetimieji tiesiai prie tavęs, nors tu jų ir nenorėtum.

Aną dieną šiuo plentu dideliu greičiu praužė daugybė įvairių automobilių. Tai įvyksta kartą kiekviena-

riais metais, kai vyksta tarptautinės automobilių lenktynės tarp Rivieros ir Helsinkio.

Čia plentas kerta kelis Kražantės intakus su giliais slėniais ir stačiais šlaitais. Jo nuožulnimas nusileidimams ir pakilimams šlaitai yra giliai išpaukti slėniai pusiau išpilti. Kažkas labai masyvus perdirbta ir svetimą šioje ramio laukų idilijoje.

Jis palinkęs mikliai žingsniavo į pirmąjį kalną prie Karavulkos. Tuo rusišku vardu dar tebevadino plento sargą namą, stovintį prie plento ant paties kalno viršūnės. Nedidelis baltas mūrinis namas su dideliais langais ir plokščiu stogu. Aplinkui — keli aukšti topoliai ir gausūs alyvų krūmai.

Karuza prisimena, kaip jo vaikystės draugas Butkų Dzidoriukas kartais jį užklauso: — Jei tau atiduotų ir leistų pasirinkti, ar tu geriau imtum Karavulką, ar anuos dvoro rūmus?

Jis, tik gerai pagalvojęs, apsisprendė įmąs dvoro rūmus, o Dzidoriukas tuojau linksmai atšovęs, kad jis imtų Karavulką.

Ant kito pakilimo tebestovėjo senas didelis namas, žmonių vadinamas "pačta", šiuo metu pieno nugriebimo punktas. Senaisiais laikais, kai paštas buvo vežiojamas arkliais, šiuo plentu kiekvieną dieną pralėkdavo dvi pašto karietos, apsikrovenusios pašto dėžėmis ir vežamos keletą keleivių. Viena atsukėdavo nuo Petrapilio, prabėgusi daug didelių miestų ir, surinkusi jų laisvius ir keleivius, veždavo iki Vokietijos, o kita jų nuo Vokietijos linguodavo į šiaurę.

Šioje stotyje suplukusius arklius nuo greito bėgimo pakeisdavo kitais keturiais, kurie turėjo visų galimų greičiu nuvežti iki kitos pašto stoties. Ten, iškinkyti ir pailsėję, jie perveždavo pašto vežimą, ateinantį iš priešingosios pusės. Svetimi žmonės čia išlipdavo, arklius pakeičiant, skubiai išgerti arbatos ir apsitvarkyti. (Bus daugiau)

Mūsų kolonijose

Philadelphia, Pa.

PHILADELPHIJOS
ATEITININKŲ METINĖ
SVENTĖ

Jau treči metai kaip Philadelphia's ateitininkai ruošia savo metinę šventę rudenį. Šiais metais planuojam rytinio pakraščio Ateitininkų ir neateitininkų sujungti turiningam ir linksmam savaitgalio spalio 15 — 16 dienomis.

Šventės programa prasidės šeštadienį 2 v. p. p. Šv. Andriejaus parapijos salėje (19-ta ir Wallace gatvės, 215-765-2322) su pokalbiu, kurį praves studentų ateitininkų sąjungos ir Chicago's moksleivių dviosios vados, kun. J. Šaraskas. Į šį pokalbį kviečiami ne tik moksleiviai, bet ir studentai, sendraugiai ir kitų jaunimo organizacijų nariai.

Persirengę, pasipuodę ir pavalę, vyksim į Lietuvių namus, (Allegheny Ave. prie 1-95) kur 7 v. v. įvyks Rudens lapų vakaras. Šiame vakare pasirodys Chicago's Trikampis, kurį sudaro studentai Vida Kazlauskaitė, Vitas Underys ir Linas Rimkus. Jie savo gitarom, smuiku ir kitais instrumentais mus pralinksmins dainomis, eilėraščiais. Trikampis yra pasirodęs Chicago's Jaunimo centre ir Clevelande per ateitininkų kongresą ir iš visų yra gavę geriausių atsiliepimų.

Sekmadienį, Šventės dalyviai rinksis prie Šv. Andriejaus bažnyčios su vėliavom. 10:30 v. bus laikomos šv. Mišios.

Dėl daugiau informacijų skambinkite Aušrai Gečytei (215 — 677 — 1684) arba Genovaitėi Maciūnienei (215 — 324 — 2947). Iki pasimatymo Philadelphiaje!

G.G.

BALFO VAJUS IR KONCERTAS

Philadelphia's Balso skyriaus Balso skyriaus valdyba šiemet iš anksto daro pastangas padaryti Balso spalio mėn. vajų kiek galint sėkmingesni. Vajaus laikai Balso mėmėjams buvo išsiuntinėti spalio pradžioje, nurodant Balso teikiamos pagalbos svarbą ir būtiną reikalingą tą pagalbą tęsti. Vajaus užbaigimui spalio 30 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje numatyta koncertas, kurio programą atliks aktorius Vitalis Žukauskas ir dainininkė V. Bendžiūtė, akompanuojant pianistei A. Kaulinytei. — A.

East St. Louis, Illinois

DERLIAUS SVENTĖ

Kaip keikvienais metais, taip ir šiais East St. Louis Lietuvių Bendruomenė ruošia "Derliaus" šventę, kuri įvyks š. m. spalio mėn., 16 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje 15 ir Baugh Ave. East St. Louis, Ill.

Aukų rinkimas pas mus yra nepopuliarus ir sunkiai įvykdomas, nes lietuviai gyvena labai išsiskirstę (net per 2 valstijas), o vis tik solidarumo mokesčių visų apylinkės reikalų patenkinti neįmanoma. Šių priežasčių ir esame priversti ieškoti kitokių kelių lešoms sutelkti. Mus gelbsti vasaros metu suruošta viena kita gegužinė ir rudenėjant Derliaus šventė.

I visus mūsų parengimus liečiai mieliai atsilanko ir pasikviečia savo kaimynus.

Vажėms sutiko pasirūpinti LB moterys (pirm. Kemežienė). Veiks baras ir bus vertingų dovanų.

Community Civic Ballet Co., kuriai vadovauja Irena Gintautienė, praves baletą programą, rinkinį klasiinių ir charakteringų šokių.

Pradžia 12 val., tuoj po Mišių. Kviečiame visus lietuvius su svečiais ir kaimynais atsilankyti.

R. G.

ŠACHMATAI

— Talinas. Pasaulio preten-dencijų dvikovoje Elena Achmylovskaja pirmąją prieš 16-me-tę gruzinę Maiją Čeburdanidzė 5-4. Kitoje dvikovoje (Vak. Berlyne) izraelitė Kušnyr laimėjo dvi partijas prieš sovietų Fati-libekovą.

— Olandija. Tilburgo did-meisterių turnyre po keturių ratų pirmavo čekas Hort su olandu Timmanu, surinkę po 2½ taško, pasaulio meistris A. Karpovas 2(1); po 2 taškus turėjo švedas Andersson, sovietų Balašovas, jugoslavas Gli-gorič, amerikietis Kavalek, ang-las Mails ir Vokietis Huebner. Ketvirtame rate Huebner įveikė islandą Olafsoną, Mails — So-sonko (Oln.), o Timman — Kavalek, Hort — Gli-gorič, An-derson — Balašov sužaidė ly-giomis. Karpovo — Smyslovo partija po 7 val. dar nebuvo

baigta.

— Chess Horizons (Massa-chusetts Chess Ass'n organas) 1977 spalio nr. viršely įtalpino 25 metų senumo nuotrauką, prašydamas atpažinti vyrus ir nusakyti įvykį. Mes pranešėme žurnalo redakcijai, kad tai 1951 m. Bostono komandos nuotrauka iš tarp miestinių rungtynių Bostonas — Montrealis, kurios įvyko Rutland, Vt. 1951. IX. 16. Pranešė visos komandos są-stata (K. Merkis lošė 4 lentoj, o A. Keturakis — 7 lentoj).

— So. Bostono LPD šachma-tų komanda (Ričardas Graus-lys, Tomas Girnius, K. Merkis, Jurgis Zozas, Bronius. Skrabulis, Ramūnas Ivaška) įregistruota Bostono MET lygos 1977-78 tarp klubinė rungtynė. Komandos kapitonas Bronius Skrabulis, tel. 471-4704.

— Chess Horizons įtalpino 13-mečio Mike Urbono (1270) laimėtą partiją š. metų Billeri-ca turnyre prieš Steve Belaguso (1598). Dabartinis Urbono rei-tingas 1344. Kazys Merkis

IŠSILAISVINKIME IŠ POLITINIŲ REPLIŲ!

Jau Laikas Panaikinti Primary Rinkimų Deklaraciją!

Svarbiausias principas pareikš-tas pirmojo Amerikos Konsti-tucijoje, pareiškia, kad piliečiai yra valstijos valdytojai. Praktiškas gyvenimas rodo, kad išrinkti atstovai tvarkytų piliečių reikalus. Tam reikaliu buvo renkami aldermanai, kongresmanai, senatoriai ir pats prezi-dentas. Piliečiai įgaliojo šiuos asme-nis, kad jie tvarkytų žmonių reika-lus, eidami savo pareigas teisingai, sąžiningai ir praktiškai.

Laikui bėgant, šie pareigūnai su-manė dabartines partijas. Šiandien turime tokią situaciją, kad praran-dame savo konstitucines teises, ku-rias tie pareigūnai iš piliečių pasisa-vino su diktatoriškais polinkiais. 1913 metais jie sumanė ir įgyvendino deklaratimą pirminių rinkimų (primary election): kas ketvirtą metų piliečiai privalo eiti į rinkimų būstines užsire-gistruoti ir politiniams pareigūnams būstinėje pareikšti, kokias politines partijas pilietis priklauso. Dėl atsto-vai turi kiekvieno balsuotojo pavar-dą sąrašą, kuriame jie atžymi, ku-ris pilietis yra demokratas ar res-publikonas. Po tokių rinkimų tie pa-reigūnai vieną tokią lakštą įteikia vardo komitetai, kitą lakštą pasi-liečia sau.

Šie vadinami precinkto kapitoniai prieš rinkimus daug prižada piliečiams. O vėliau, kai piliečių tenka prašyti pataisymo ar išvalymo gat-vės ar gatvė, tai tas kapitonas, pažiūrėjęs į savo sąrašą, už kokią partiją šis pilietis balsavo, pataria piliečiui eiti pas savo precinkto kapito-ną.

Chicagoje yra 50 wardų ir tiek pat aldermanų. Kiekviename warde yra 60-80 precinkų ir tiek pat politinių kapitonų, ir šie kapitoniai turi 2-5 darbininkus. Kiekvienas precinktas bendrai turi apie 500 registruotų bal-suotojų. Bet primary balsavimo die-noje tai balsuojama 50 iki 150 piliečių, ir tie balsuotojai vienaip ar ki-taip turi politinę prievolę. Per pri-mary rinkimus pats precinkto kapito-nas asarodamas prašo balsuotojus eiti į balsavimo vietą. Bet per gene-ralinį balsavimą patys piliečiai be asaroto prašymo atlieka savo prie-voles (net iki 80% registruotos sa-kaistos), kadangi nereikia pareikšti savo politinės partijos.

Prieš primary deklaravimo rinki-mus abidvi partijos nominuoja kan-didatus be piliečių pasiūlymų ir be jų žinios. Jie taip pat pagamina bal-savimo lapelius ir "leidžia balsuoti" piliečiams. Didžiama piliečių, bijoda-mi ir žinodami, kad jie turi pasisa-kyti partijai priklausomybę, o kai kurie, jausdamiesi įžeisti, ir daugus-mas profesionalų ir bižnierių, kad nebūtų pakenkta jų būniui, neina balsuoti pirminiuose rinkimuose. Gi politinė partija-mašina iš tos siste-mos turi didelius laimėjimus. Politi-nė mašina tuomet nustato balsuoto-jams piliečiams politinę ateitį ir "ap-dovanoja" aukštais taksais už įvai-rius patarnavimus. Toks politikierių įvestas planas galutinai atėmė iš piliečių turėtas teises. Todėl primary rinkimų deklaravimas yra politikie-rių diktatoriškas laimėjimas, gi pi-liečiams būna tragiškas pralaimėji-mas.

Chicagoje yra įsikūrusi vadinama Politinė Teisingumo Sąjunga (Politi-cal Honesty Coalition). Ji yra sąži-ninę šio krašto patriotų sambūris, dirbantis dėl visų Illinois žmonių ge-rovės. Jau atspausdintos peticijos, ant kurių yra renkami balsuotojų parašai. Pagal politikierių paruoštą Illinois Valstijos Konstituciją (juri-buvo tik prieš keletą metų pertaisy-ta ir priimta), jeigu piliečiai nori pa-

keisti bet kurį paragrafą Konstituci-joje, tai reikalaujama, kad pasirašytų 10 moštintų užregistruotų piliečių. Apskaičiuojama, kad reikalinga su-rinkti virš 600,000 parašų.

Jeigu Amerikos Konstitucija mus piliečius pripažįsta, kad mes esame valstijos valdytojai, tai turime pasi-naudoti ta teise ir pasirašyti ant šios peticijos. Ši peticija įvardinta: "Peti-tion For Submission Of A Question Of Public Policy To The Electors Of The State Of Illinois" (Peticija Dėl Padavimo Klausimo Viešo Valdy-mo Būdo Illinois Valstijos Rinkėjams); ji stato klausimą: "Ar Generalinė Valstijos Assembly turėtų pertaisyti rinkimų įstatymą, suteikiant viešą pirminių nominacijų procedūrą Il-linois valstijoje, taip, kad balsuoto-jai galėtų pareikšti savo balsus be paskelbimo jų partijos prisirišimo, kuomet renkami kandidatai dėl vi-suomenės tarnybos primary rinki-muose".

Ši parąšų peticija bus uždėta ant baloto generaliniame rinkime lapkri-čio mėn. 1978 metais, ant kurio rei-keis balsuoti TAIP ar NE (YES or NO). Jeigu šis reikalas bus muba-suotas, tuomet piliečiai atgaitytū pir-miau turėtas teises, kurios buvo at-imtos per įvairius politikierių gudra-ijavimus sumanytus, kuomet balso-vojai balsuos už tą peticiją panaikin-ti primary rinkimų deklaravimą. Tik tada per primary rinkimus galėsite drašiai eiti be politinės baimės bal-suoti, nepasakydami, kuriai partijai priklausai. Ši procedūra yra prakti-kuojama Wisconsin, Michigan ir ki-tose valstijose. Tas būtų didžiausias laimėjimas Illinois valstijos balso-vojų.

Pasėka šio laimėjimo būtų šime-riopa gyventojams. Nebebūtų reika-lingi precinkto kapitono pasekėdai. Pavyzdžiui, jeigu warde būtų 100 pre-cinkų, tai yra 100 algų gavėjų ir dar 2 iki 5 apmokami darbininkai kiekviename precinkte. Chicago's miestas turi 47,000 politinių darbininkų, gu-bernatorius turi virš 70,000, gi fede-deralinė valdžia turi virš 80,000. Jei-gu virš minėta peticija būtų laimėta, kad būtų panaikinta ši sistema, tu-met sumažėtų 50% politinių berei-kalinių darbininkų skaičius. Žinoma, tuomet ir mūsų taksai žymiai suma-žėtų.

Jeigu bus pajėgta surinkti pakan-kama skaičių piliečių parašų ant pe-ticijos ir ši peticija bus balsuotojų priimta, tuomet nepasitiktų sena deklaratimo partijos primary balsavi-mo sistema. Po tokio laimėjimo žmo-nės galės išsitrinkti tokius valdinin-kus, kurie nesutiks mailyti juodas pupas su baltais, ir galės kandida-tus į aldermanus ir kitus pareigūnus patys pasirinkti, o ne būti politinės mašinos pasodinti.

Primintina vienas pavyzdys. Wis-consin valstijoje yra išrinktas sena-torius William Proxmire, kuris yra didžiausias priešas Washingtono bi-urokratinės politinės mašinos. Politi-kieriai jį labai myli, kaip šuva katę, bet jo negali išmesti iš senatoriaus primary deklaracijos. Jis yra išrink-ko posto, kadangi toje valstijoje nėra tas ne politikierių, bet eilinių pilie-čių.

Jūsų pasirašymas pritarų šiame reikalingame veiksmo!

Parašų peticiją galite rasti šiose vietose:

Charles P. Kal, raštinė, 2649 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

Pranas Sulas, 4436 S. Washenaw Ave., Chicago, Ill. 60632. (sk.)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilo pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. — GA 4-8654

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60638
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: 925-2737 — 254-3320

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

MIGLINAS TV
Pardavimas ir Taisymas
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. — 376-1882 arba
376-5996

NAMŲ APSILDYMAS

Taisan senus ir sudedant naujus pe-dius. Pigiai išvalau taip pat alyvinius ir perdirbu dėl dujų, šilumos vandens si-dytuvus. Kreiptis —

A. BANYN — Tel. 447-8306

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vasikuojame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENE
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Labai pagelbėjusios geros rūšies prekės, Maistas ir Europos sandėliu.
2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-dimai ir pilna apdrauda.

TEL. — WA 5-8063

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automo-bilo pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. — GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5880

DEMESIO

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
Dipl. teis. Pranas Sulas

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami

Tai nauja pagerinta laida

Cia nuosekliai aptariamas testa-mentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduo-da-mi pavyzdžiai ne tik pagal JAV-se veikiančius įstatymus, bet ir Vo-kietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunami "DRAUGE"
\$3.50; be to formų — \$3.00. Pils 30 centų persiuntimo išlaidoms

Illinois gyventojai prašomi pridėti dar 5 proc. mokesčius

REAL ESTATE

Namų, sklypų įsigijimo bei kitais investavimo reikalais

PIETVAKARIŲ FLORIDOJE
mielai patarnaus EDA BRAZENIENE.

Kreiptis:
Eda Brazenas, Realtor-Associate
Ben L. Camliff, Jr., Realtor
4539 Palm Beach Blvd.,
Ft. Myers, Fla. 33905
Tel.: 813 — 694-2168
arba namų tel. 813 — 694-5779

MARQUETTE PARKE

12 metų mūras, 3 miegamieji, 1½ vonios, gražiai puoštas rūšys, gazu šildymas, sav. apleidžia miestą (#195).

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Drandimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6453 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

Puiki dovana — bet kuria proga!

Popular Lithuanian Recipes

Surengavo

Jacopina Dausvardienė

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Šiom dienom Draugo spaustuvi-šleido septynią laidą šios popu-liaros virimo knygos. J. Dausvardi-ėnė vėl patikslino ir pagraizino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar mairiom. Daugelis ap-dovanoja kitataučius supažindin-dami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi la-bai daug pasisekimo lietuvių ir ki-tataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrīsta ir su spalvotomis iliustracijomis. La-bai patogi vartojimui.

Užsakykite paštu.

DRAUGAS, Knygų skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$4.00. Pridėkite 30 centus pašto išlaidoms. Illinois gyvento-jai pridėkite 20 centų mokesčius

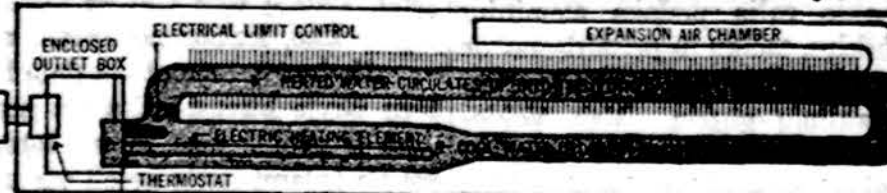
Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MALE

COME WORK WITH THE CRAFTY BEAVER
FULL-TIME and PART-TIME POSITIONS
RETAIL SALES CLERKS
Knowledge of lumber and building materials is helpful. You must be 18 years of age or over.
SECURITY CHECKER
(Ideal opportunity for retired gentleman)
Call John Lagor at 673-3000
SKOKIE LUMBER COMPANY
Open 7 Days a Week. Flexible Hrs.
Close to public transportation
We're an equal opportunity employer m/f

DEMESIO

GYVENKITE ŠILTAI

Išdėkite anturės šilumos laigus ir įsigykite geriausią šilumą išlaikantį karštą vandenį elektrai "INTERHEAT" apšildymą. Jį galite įjungti bet kuriam kambariui. Vanduo yra termiškai uždarytas ir neleidžia papildyti Termostatats yra įdėtas. Tylini velika. Pasiruoškite iš anksto vėsioms naktims.

KOSTAS BUTKUS
Skambina 778-2781 — Kabinai apšildomi tarp 8 a. r. 3 a. r. Kabinai šildomi tarp 8 ir 10 v. r.

PARDAVIMUI

Turime apie 1500 "creosote blocks" medinių plytų pardavi-mui už prieinamą kainą. Puikūs dėl išskojimo drėgnų sklepo ar darbo kambarių. Skambinkite tarp 10 v. ryto ir 2 v. popiet: telef. 585-9506.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Ilumom 4 kamb. butas su vonia vyresnio amž. dirbančiam vyrui arba pensininkui. Bridgeporto apyl. Skambinti nuo 8 iki 9 v. ryto arba nuo 9 iki 10 val. vak. tel. 376-0208

Išnuomojama 4 kambarių butas su vonia rūsy vyresnio amž. dirbančiam vyrui arba pensininkui. Bridge-porto apylinkėje. Skambinti po 6 val. vak. — tel. 376-0208.

HELP WANTED — MOTERYS

WANTED SHAMPOO GIRL

4 days. Skokie, Ill. area.

Tel. — OR 6-4010

VYRAI IR MOTERYS

MEDICAL OPPORTUNITIES

RN'S, LPN'S and AIDES

ALL SHIFTS — Full & Part Time

Modern nursing facility in Des Plaines is offering top starting pay & benefits. Full orientation offered. Must speak English.

Tel. 299 0182 or 694-2458

Dental Assistant

No experience necessary — will train. Good salary, good transpor-tation — Loop office.

Tel. — 787-2620

HELP WANTED — VYRAI

ABLE ART, INC.

Needs Full Time Person to ship mats & frame art reproductions. Immediate full time employment.

Call HOPE — 766-6063

1100 Bryn Mawr, Bensenville, Ill.

Dental Assistant

No experience necessary — will train. Good salary, good transpor-tation — Loop office.

Tel. — 787-2620

EXPERIENCED

M A N

For plastic pipe extrusion equip-ment. Must speak English.

TEL. — 277-6787

Press Brake Set-Up and Operate

Minimum of 3 years experience. FREE LIFE & HOSPITALIZATION. Automatic Pay Increases. Paid Hol-idays. Excellent Working Con-ditions.

G. S. BLAKESLEE & CO.

1844 South Laramie Ave.

Cicero, Illinois

GLASS SHOWER (DOOR INSTALLER)

Experienced only.

Phone — 627-1567

Lombard, Illinois

MAINTENANCE MACHINIST

Metal Fabricating Company has opening for person with Manu-facturing Maintenance Shop Expe-rience. Blueprint reading required. High school or technical school certificate helpful. Good starting rate, full benefits including Profit Sharing.

For Information or Interview Call:

661-1880

ELKAY MANUFACTURING CO.

2700 So. 17th Ave.

Broadview, Illinois

VILNIAUS DIENA

K. BARONAS

Lenkijos karo atstovai Lietuvai savo prisiminimuose apie Suvalkų sutartį plk. L. Mitkevič. Spalio mėnuo — istorinis Lietuva: Suvalkų sutartis, po jos sekusi Vilniaus okupacija ir vėl po 19 m. mūsų sostinės grįžimas prie Lietuvos. Reikia džiaugtis, kad šia proga mūsų spaudoje (prof. J. Kupronis — "Draugas", J. Statkutė De Rosales — "Dirva") paličėta Lietuva — Lenkijos santykis bei Vilniaus klausimas, kadangi tema buvo, yra ir bus labai ir labai aktuali.

Be abejo, žiūrint šiandieniniam akim, Vilnius nors ir yra sovietinės respublikos sostinė, tačiau yra jos ribose. Taip pat ir tautybių santykis jame yra gerokai pasikeitęs lietuvių naudai. Tad atrodytu, kad galima ramiai laukti ateities Europos pasikeitimo, t. y. žlugimo S. S-gos. Ir mums, Lietuva su sostine Vilniumi, bus ant delno padėta, be jokių diplomatiščių intrigu, be jokios kovos. Deja, ta dažnai galima pavadinti utopija, kadangi lenkas visuomet paliks lenką, ar jis bus "baltas" ar "raudonas".

Prof. J. Kupronis savo straipsnyje "Vilnius, lenkai ir spalio 9-ji" ("Draugas" rugsėjo 15 d.) siūlo su lenkais pradėti derybas — pasikalbėjimus ar net kai kurių sluoksnių lietuvių su lenkais susibendravimą. Nežinau apie kokius "sluoksnius" prof. J. Kupronis galvoja, kokį bendradarbiavimą jis numato. Vertėto aiškiau ir plačiau pasisakyti. Tačiau, kiek ir istoriniai šaltiniai rodo, kiek ir dabartinis išsivijimas ir anapus Atlanto gyvenimas sako... su lenkais jokio pasikalbėjimo ar pasitarimo negali būti! Tik devynioliką metų išlaikę Vilnių ir Lvovą okupacijai, jie visvien tuos miestus skaito Lenkijos integraline dalimi, skandindami Suvalkų trikampio lietuviškumą net šventovėse. Vilnius negali būti jokių prekybos ar mainų objektu. Vilnius yra Lietuvos sostinė, mūsų tautinio, kultūrinio, religinio ir ekonominio gyvenimo lopšys.

Be to, su kuo tuos pasitarimus — derybas išsivijoje vesti? Kas gali atstovauti vienai ir kitai pusei? Lenkijos egzistencijos vyriausybės prezidentas "atidavė" Vilnių lietuviams (koks malonumas prekiauti svetimais miestais ir žemėmis), tačiau neuždraudė išsiviams leisti Rzecpospolitos žemėlapių su prijungtom Vokietijos žemėm bei Vilnium ir Lvovu. Neuždraudė jis propagandinių leidinių, šmeižiančių ir žeminančių lietuvių ne kaip tautą, bet tik kaip "šcep" — kultą. Kas gali išsivijoje kalbėti su lenkais — Vlikas, Alta, diplomatai, Vilniaus Krašto Lietuvių s-ga, kurią mes patys labai dažnai pažeminam, prilygindami ją prie našlių, raudonosios rožės ir pan. klubų ir klubelių Chicagoje?

Jurātė Statkutė De Rosales savo straipsnį "Lenkija ir mes" ("Dirva", rugsėjo 22 d.) taip užbaigia:

Lenkas ilgą laiką stovėjęs prie to paminklo, kadangi Suvalkų sutartis palaidojo visiems laikams naujos Lietuvos ir naujos Lenkijos gražaus sugyvenimo kelius.

Suprato plk. L. Mitkevičius mintis gen. VI. Nagevičiaus pareikšdamas: "Skaidu, kad taip atsitiko. Šiandieniniai mūsų santykiai galėjo būti visai kiti". Bet lenkas palieka lenkų: jis norėjęs gen. VI. Nagevičiui paaiškinti, laikina demarkacijos liniją skiriančią Lenkijos ir Lietuvos kariuomenių karinius veiksmus. Toje sutartyje nieko nepasakyta apie valstybinę Lietuvos ir Lenkijos sieną, tačiau šiandien, naujose aplinkybėse (reikia suprasti 1939 m. — K. B.) tas neturi jokios reikšmės. Taip samprotauja

(Atkelta iš 3 pusl.)

vendinti jai įprastus būdus. Vietos komunistai ir jiems palankius žmones skatina kelti prieš savo valdžią ir NATO riaušes. Bet net ir išlandiečiai komunistai nesileidžia sugundomi ir nepataikauja Sovietų užgaidoms. Atrodo, gyvenimai prie pat Sovietų Sąjungos pakrančių, gerai pažįsta "darbininkų rojų" ir žino, kaip Kramliaus vadai žiauriai engia savo piliečius.

PADEKIM LIETUVIAMS KALINIAMS

Siemiet spalio mėnuo ypatingas, nes Belgrade svarstomas žmogaus teisių klausimas ir jų vykdymas įvairiuose kraštuose pagal Helsinkio konferencijos susitarimą. Todėl per šį mėnesį padėkim lietuviams, esantiems Rusijos kalėjimuose ir Lietuvai savo darbais ir maldomis, būtent:

Rašykim laiškus lietuviams, esantiems Sovietų Rusijos kalėjimuose, kad pavergtų matytų, jog laisvasis pasaulis žino apie jų kalinamus žmones.

Rašykim laiškus Amerikos prezidentui ir senatoriams dėl dabar areštuotųjų Antano Terleckio ir Viktoro Petkaus, prašydami jų klausimą iškelti Belgrado konferencijai, kad jiems būtų grąžinta laisvė.

Spalio mėnesį prašykim Dievo Motiną, kalbėdamai rožančių, kad ji užtartų kalinamus lietuvius ir persekiojamą Lietuvą.

Kaliniams rašyti bendru ka-

"Sudarius — gal klaidingą — artimos ateities projektą Lenkijos atžvilgiu, gal vertėtų padaryti keltą spėjimų tolimos ateities link. Pav. pilnai galima svarstyti galimybę, kad ateityje vakariečiams atsiras gyvybinis reikšmės išskauti sovietų imperijos vidinį sprogimą. Tokiu atveju, logiškas ignicijos punktas buvo yra ir bus Lenkija. Ar tuomet mūsų ir lenkų interesai ilgam sutaptų? Į šį klausimą mes, lietuviai, negalime atsakyti. Atsakyti gali tiksliai patys lenkai — ir jie privalo aiškiai pasisakyti".

Ir čia yra klaidžiojimas tamsioje, nežinant kokie lenkai turi duoti mums atsakymą: Milosnyc Wilna — Lenkų Vilniaus Myletojų d-ja, egzistinė vyriausybė ar susispietę inteligentai prie Paryžiaus "Kultūra" žurnalai?

Daug, labai daug galima kalbėti apie Vilnių ir mūsų santykius su lenkais, prekiauti Vilniumi pagal laiko ir sąlygų aplinkybes (a la Vytautas ir Žemaitija), pradėti derybas ir pasikalbėjimus su jais, tačiau kartu prisimenant, kad lenkai yra gausėni už mus ir jų kelias į Lietuvą ejo tik per Vilniaus vartus.

Rašytojas Ign. Seinius pareiškė: "Eidamas į pasikalbėjimus su lenkais, staryk ir šautuvą į kampo". Labai teisingi žodžiai, nes tai rodė 1920 m. spalio mėn. 7 d. Suvalkuose. Šiandieną sunku įspėti, ar besikurianti Lietuva pakankamai už šautuvą turės. O gal naujos Lietuvos sienų ir sostinės klausimą vėl išspręs vakariečiai. Savaimė aišku, sprendimas labai aiškus!

BEVERLY HILLS GELINCYIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-6333 ir PR 8-6334

Taip pat naujoji Barberis ir Gens Drisių krautuė.

THE DAISY STORE
3918 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. 499-1318
Gėlių visoms progoms

NESENI ĮVYKIAI LIETUVOJE

Atvaizduoti neseniai išėjusiam O. Nendrés romane

ANTROJI BANGA

Apie šį romaną rašo:

"O. Nendrés lengvu stiliumi mum pristato Lietuvos tikininką: nefantazuotą, bet tikrą tiek savo šiore, tiek savo vidumi: stekiantį aukštą idealų, giliai religingą, suprantantį socialinius reikalus" (Darbininkas, 1970, 73 nr.).

"O. Nendrés pasakojimas apie tai yra subtilus ir patrauklus. Išimati visa knyga yra parašyta gyva ir sklandžiai dialogine forma. Todėl besikaitant tarsi užsimiršti, kad turi knygą rankoje, o vien tik klausaisi gyvų pokalbių, pats pasijunti besąs tarp gyvų žmonių" (Tėvikišs Aidai, 1970, 42 nr.).

Knyga gaunama "DRAUGE" ir pas platintojus

Kaina \$3.50.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

PERKELTOS ŠIRDYS

Amerikos Gydytojų draugija, kurios centras yra Chicagoje, skelbia, kad iš viso buvo persodinta 338 kartus širdys iš mirusių žmonių į tuos, kurių širdys negalėjo atlikti savo paskirties. Iš gavyių naujas širdis dar gyvi 77. Ilgiausiai su pakeista širdimi išgyveno 8.7 metus.

Stai jų sąrašas su vardais, gimiimo ir teismo datomis:

Abakauskas, Jonas	1927	1952
Akrama:ičius, Petras	1953	
Arajaus, Vilijus	1973	
Babičas	?	
Babonas, Petras	1973	
Bagdonas	1955	
Baltrūnas, Antanas	1907	1967
Baranauskas, Stasys	?	?
Bastis, Vitas	1935	1953
Beranskis, Kazys	1917	1969
Biržis, Povilas	1901	1959
Brickus, Aleksas	1910	1963
Budreika, Stasys	1914	1952
Burbulis, Antanas	1917	1969
Bužinskas, Kzys	?	1968
Vaivada, Antanas	1900	1968
Vilutis, Jonas	1914	1970
Gaudinskas, Stasys	1915	1952
Gražys, Juozas	?	1974
Gricius, Jonas	1910	1954
Gruzdis, Kazys	?	?
Džiaugis, Antanas	1914	1965
Dubauskas, Julius	?	1953
Žvynis, Bronius	1915	1966
Žipre, Algimantas	1930	1958
Žukauskas, Šarūnas	1950	1973
Zakauskas, Pranas	?	?
Zelenkavičius, Juozas	1916	1968
Kavoliūnas, Vitas	1927	1953
Kadžionis, Jonas	1928	1953
Kazakiavičius, Antanas	1926	1953
Karalius, Jonas	?	?
Karpavičius, Petras	1912	1964
Kvarciejus, B.	?	?
Korsakas, Antanas	1908	1967
Krivinskas, Jonas	1917	1963
Kuks, Jonas	1908	1966
Lauraitis, Stasys	1907	1970
Maželskis, Jurgis	1912	1965
Leikus, Juozas	1914	1971
Matuziavičius, Jonas	1930	1955
Mitrikas, Vladas	1910	1955
Miškinis, Balys	1920	1962

MOTERŲ REIKALAMS

Gubernatorius Thompson paskyrė specialią advokatę moterų reikalams. Tam parinkta advokatė Marianne Smigelskis, 35 m., su metiniu atlyginimu 25,000 dol. Ji prižiūrės, kad reikiamas skaičius kvalifikuotų moterų būtų parinkta Illinois valdžios tarnyboms, ir gins moterų reikalus.

BUDINGAS GELEZIES AMŽIAUS KAIMAS

Danijoje už kelių dešimčių kilometrų nuo Kopenhagos yra pastatytas geležies amžiaus kaimas. Labiausia jį mėgsta lankyti jaunieji turistai, kurie čia randa ne tik senovės egzotiką, bet ir daug sužino apie praeitį, kaip gyveno tolimi protėviai, patys bando to gyvenimo skonį. O su mokytoju atvykusi moksleivių grupė gali praleisti tam kaimė visą parą. Dieną mokiniai girnomis mala grūdus, kad turėtų iš ko vakarienei išsivirti košės ir pusryčiams išsikepti duonos, kiti skuba į krūmus malkų ir kuria dūminės pirkios ugniavietėje laužą, treturi nusižiesti puodus košei virti, o dar kiti surenka ganykloje bėbagančių išnyktį gotlandinių avių vilnos kuokštus ir mėgina primityviais įrankiais susiverpti ir nusiuosti drabužį. Gerai padirbėjus, ir dūmai akių nebegrauzia, ir niūrus ilgas namas, kurio pasieniais sustatytose dėžėse su šiaudais reikiama miegoti, kosmoso epochos vaikams atrodo toks pat puikus ir mielas, kaip tikriesiems ir tolimiems jų protėviams — geležies amžiaus žmonėms. jn.

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Valševskas
Apie istorinius lietuvių kovos metus
I anglų kalbą išvertė
Juozas Bulevičius

Kaina \$2 Kietas viršelėlis — \$3

Už jėmė knygą gaunama DRAUGE

Planinkite "Draugą"

A. + A. DANAI CICENIENEI

iškeliavus į amžinybę, reiškiamė nuosirdžiai užuojautą vyru EDVARDUI, SŪNUI, DUKRAI, MAMYTEI ir visiems giminėms. Liūdime kartu su jais.

Pranas Stankus
Lionė Simonaitienė su šeima

Hartford, Conn.

L.S.S.T. Garbės teismo nariui

A. + A. Dipl. teis. VINCUI ŠARKAI mirus,
jo ŽMONĄ bei DUKTERIS su šeimos nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Centro Valdyba

Brangiai sesutei

A. + A. PRANEI ŠVOBIENEI

Lietuvoje mirus, liūdinčius brolius JURGĮ ir PETRĄ MAZEIKUS bei jų šeimas nuosirdžiai užjaučiame.

Galina ir Pranas Gobiai
Vanda ir Jonas Stankai

VIENTOS AISTROS ISTORIJA

Sis romanas yra garsaus ispanų rašytojo M. Unamuno. Pradėjęs romaną skaityti — nenorisi sustoti. Tikrai intriguojantis. Išvertė iš ispanų kalbos Povilas Gaučys. Išleido Rūtos leidykla 1977. Knyga gaunama: Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kaina su persiuntimu — \$4.25

DRAUGAS, pirmadienis, 1977 m. spalio mėn. 10 d.

5

Skausmo prislėgtus
Cicero Respublikonų Partijos pirmininką
J. F. KIMBARKĄ ir žmoną TYRĄ,
mylimai dukrelei JACQUELINE mirus, giliai užjaučia

Cicero Lietuvių Respublikonų Partija

A. + A. MYLIMAI ŽMONAI
ALDONAI SODONIENEI mirus,
kolegai MARIUI SODONIUI su SŪNUMIS giliausios užuojautos reiškia

Lietuvos Karo Mokyklos
XXIII-cios Laidos Kolegos

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St. Tel. GROvehill 6-2345-6
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6671
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APYLINKŲ MŪSŲ

× Vysk. Vincento Brizgio kunigystės 50-ties metų jubilėjaus minėjimo komiteta sudaro: pirmininkė Marija Rudienė, vicepirmininkai — dr. Leonas Kriaučiūnas, inž. Antanas Rudis, apeigoms bažnyčioje kun. Antanas Zakarauskas, sekretoriai Irena Sankutė ir Jonas Jasaitis, išd. Pranas Povilaitis, informacijai Jurgis Janušaitis ir vakarienes komisijos pirmininkė Faustina Mackevičienė. Komiteto narių yra 66 asmenys. Chicagoje lietuvių visuomenės vysk. V. Brizgio pagerbimą rengia lapkričio 6 d.

× Marijonų bendradarbių Chicago apskritys susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 12 d., 1 val. p. p. Šis susirinkimo laikas pakeičiamas daroma todėl, kad vakarais, kai tamsu, daugelis žmonių, ypač vyresnio amžiaus, dėl dažnų užpuolimų bijo išeiti iš namų. Prašoma neužmiršti, kad bendradarbių žaidimų popietė įvyks vienuoliktą savaitę lapkričio 6 d. Pradžiai 1 val. p. p. Bus dovanų paskirstymas ir įvairių kitų laimėjimų. Kas dar neįsigijo laimėjimų kortelių, jų gali įsigyti pas bendradarbių skyrių pirmininkes arba Marijonų vienuolynę.

× Janina Juzaitienė, buvusi ilgametė „Draugo“ spausdėvė rinkėja, pastaruoju metu dirbanti kaip pensininkė tik sutrumpintu laiku, šią savaitę kartu su savo vyru išsikelia į New Yorko valstybę netoli New Yorko miesto, kur gyvena jų dvi dukros su šeimomis. J. Juzaitienė „Draugo“ redakcija, administracija ir spausdėvės tarnautojai mielai prisimena, kaip nuolat širdingai bendradarbiavo ir puikiai rinkė. Naujoje vietoje linki jai pailsėti ir gerai praleisti dienas savo šeimos tarpe.

× „Bridges“, angliškai leidžiamas lietuvių veikalamis biuletenis, naujas numeris pasiekė Chicago, Jame apstu lietuvių lietuvių žinių. Žurnalo adresas: P. O. Box 9061, Boston, Mass. 02114.

× Dr. Algirdas Maciūnas, amerikiečių ir mūsų visuomenėje plačiai žinomas chirurgas, įteikė Balfui šio rudens vajuos proga 350 dol. auką. Dr. A. Maciūnas kasmet stambia auka paremia lietuvių šalpą. (pr.)

× Lietuvių Operos tradicinis balius šiais metais įvyksta lapkričio 19 d., 7:30 val. vak., Tautinių namų salėje. Baliaus metu bus atlikta specialinė meninė programa ir įvyks didysis 5 laimėjimų bilietų traukimas. Jei laimingieji bus baliuje, jiems ten pat bus įteiktos laimėtos sumos. Operos balii vadovauja op. vald. vicepirm. Vaclovas Momkus. Status ir vietas prašome užsisakyti, paskambinus telefono: 925-6193. Jis suteiks ir visas kitas baliaus informacijas. Kviečiame jus savo dalyvavimu prisidėti prie naujos operos pastatymo išlaidų sumažinimo. Kartu nuširdžiai prašome tų, kurie turi gavę įsigiję laimėjimų knygetes, jų šakneles jau dabar grąžinti Operai. Visi padėkime išlaikyti savo operą! (pr.)

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-3599
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadi. 9 val. iki 1 val. d

× Kun. Vytautas Bagdavičius, Lietuviškos Knygos klubo vedėjas, atlikęs įsipareigojimus Elizabeth, N. J., ir pasilėjęs su brolio ir dviejų seserų šeimomis New Jersey ir New Yorko apylinkėse, spalio 8 d. grįžo namo. Nuo spalio 10 d. jis vėl pradėjo eiti savo pareigas L. K. klube.

× Lietuvių Prekybos rūmų susirinkimas bus spalio 12 d. trečiadienį, Dariaus ir Girėno posto salėje. Altos pirm. dr. K. Bobelis kalbės apie lietuvių pranešimus Helsinkio komisijai. Kaip viešnia dalyvaus Barcus šeimos radijo vedėja Aldona Daukienė. Naujais nariais priimti P. R. Šileikis, Larry ir Bernice Laurian. Po susirinkimo bus kavutė.

× „Draugo“ skaitytojai dažnai prašo priminti, kad lietuvių, parduodami automobilius, nuplešty ant mašinų prilipdytas vytiš arba kitus lietuviškus ženklus. Tokia mašina, atsidūrus nelietuvių rankose, kartais sukelia nesupratimų.

× Amerikos Lietuvių respublikonų federacija, kurios pirm. yra Jonas Talandis, deda pastangų, kad muz. A. Jurgutis greičiau galėtų atsikviesti iš okup. Lietuvos žmoną ir dukrą. Sen. Dole tuo reikalu parašė laišką Brežnevui, prašydama išleisti Jurgutį šeimą, arba tą įvyki į šį šįskilęs Belgrado konferencijai, kaip JAV delegacijos narys.

× Prof. Vytautas Klemas nuo spalio 4 iki 14 d. lankosi Egipte su Amerikos delegacija, kuri įvertina Amerikos — Egipto mokslines tyrinėjimų programas. Nuo šio įvertinimo priklauso Amerikos finansinės paramos paskirstymas Egipto mokslo ir technologijos įstaigoms ateityje. Prof. Klemas taip pat skaitys paskaitą Egipto mokslo ir technologijos akademijoje. Padėkos dienos savaitę jis dalyvaus trečiajame lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, Chicagoje.

× Viena prenumeratorė iš New Jersey valstijos (pavardės prašė neskelbti), mums rašo: „Siūniu prenumeratorės mokesį ir auką — našlės skatiką“. Sekmės Jūsų gražiai užimtoji linijai, nuširdžiai dirbant tautos gerovei“. Kartu pridėjo 10 dolerių auką ir vertingų iškarų iš lenkiškos spaudos. Už viską nuširdžiai dėkojame.

× Latvių dailininkų Lelde Ore ir Mirdza Rafaels tapybos ir audinių paroda atidaryma šį penktadienį 7 v. v. Ciurionio galerijoje Jaunimo centre.

× Cicero Šv. Antano parap. bažnyčioje lietuviškos rožančiaus pamaldos laikomos pirmadienį, trečiadienį, penktadienį 6:30 val. vakare. Po rožančiaus palaiminimas Šv. Sakramentu. Visi kviečiami dalyvauti.

× Antras kaimas spalio 15 d. atlieka programą Anapilio salėje Toronto.

× Šv. M. M. Gimimo parap. vakarienė įvyks lapkričio 13 d. sekmdienį, parapijos salėje.

× Rašyt. Al. Baronas trumpai prisimins okupuotos Lietuvos rašytojus Pr. Naujokaičio Literatūros istorijos 4 tomy pristatyme spalio 15 d. 7 v. v. (punktualiai) J. centro kavinėje. Visi maloniai kviečiami. Įėjimas nemokamas.

× Dr. Vera ir Viktoras Aleksandravičiai yra atvykę iš Adelaidės, Australijoje, į Chicago. Išsirusę dviejų mėnesių kelionei, aplankė keletą JAV vietovių. Iš Chicago skrenda į Torontą, Kanadon, kur dr. Vera dalyvaus tarptautinėje dantų gydytojų konferencijoje. Po to aplankys Washingtoną, New Yorką, pabuvos Floridoje ir per San Francisco, Calif. grįš Australijon. Lankėsi „Draugo“, kur susitikio savo pažįstamų, jų tarpe „Laivo“ redaktorių kun. J. Vaška.

Apie Pietų Amerikos lietuvių veiklą ateitininkų kongrese kalbėjo Brazilijoje besidarbująs kun. Juozas Šeškevičius. Matyti besiklausa A. Prapuolenytė, dr. P. Kisieliū, kun. K. Trimakas, seselė Bareikaitė, L. Kušliava, P. Baltakis, Staniškienė, L. Valiukas, R. Razgaitienė ir kun. J. Borevičius. Nuotr. J. Kuprio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Kento universitetas, Ohio gavo iš Rockefellerio fondo 35,000 dol. paramą, paremti studentus, kurie dirbs etninių studijų srityje, kiek tai liečia estus, latvius, lietuvius ir suomių. Universiteto etninių studijų direktorius dr. J. Cadzow praneša, kad etninė medžiaga, knygos, žurnalai ir periodika teberenkama. Bibliotekoj jau yra 5,000 lietuviškų knygų ir tiki, kad kita tiek dar surinks.

— Apie Prano ir Algirdo Bra-

Dr. A. Klorė kalba dail. Zitės Seidenienės tapybos parodos atidaryme Los Angeles, Calif., rugsėjo 21. Paroda sukurė Filisterių Skautų Sąjungos Los Angeles skyrius, kuriam pirmininkauja Edmundas Kulikauskas. Nuotr. L. Kanto

× Specialus „Mūsų žinių“ numeris, skirtas Jaunimo centro 20 m. sukakčiai paminėti, pasirodys spalio 16 d. Šiam specialiam numeriui spalvotą viršelį paruošė dail. A. Kurauskas, daug įdomios istorinės bei dokumentinės medžiagos apie Jaunimo centrą ir veiklą jame skelbia kun. J. Kidykas, kun. J. Kubilius, Vl. Ramojus, a. a. rašyt. Alb. Valentinas, o taip pat ir jaunimo atstovai, užaugę Jaunimo centre. Gausiai iliustruotas numeris surengtas taip, kad būtų įdomus ne tik dabar skaityti, bet kartu liktų ir medžiaga ateities istorikams.

× Švėkšniškių d-jos rudienė išvyka įvyks spalio 16 d. J. Bičiūnienės sodybą Beverly Shores, Ind.

× Genovaitė ir Cezaris Mostavičiai iš Oak Lawn, Ill., siūsdami „Draugo“ prenumeratoriai pridėjo 10 dol. auką spaudos paramai širdingais ačiū.

× Eleonora ir Juozas Šalčiūnai, Palos Hts, Ill., žinomi skautų organizacijos darbuotojai, atnaujinami prenumeratorat, pridėjo didesnę auką savo dienraščiui stiprinti. Ačiū.

× Aukų atsuntė: 4 dol. — Zina Vyšniauskienė; po du dolerius — V. Skupeika, Just. Šakinis, A. Rugys, L. Bileris, M. dalyvaus tarptautinėje dantų gydytojų konferencijoje. Po to aplankys Washingtoną, New Yorką, pabuvos Floridoje ir per San Francisco, Calif. grįš Australijon. Lankėsi „Draugo“, kur susitikio savo pažįstamų, jų tarpe „Laivo“ redaktorių kun. J. Vaška.

× Jonas Vla, Chicago, Ill., žinomas visuomenės veikėjas ir „Draugo“ bendradarbis, atsuntė sveikinimus, prenumeratorės mokesį ir didesnę auką. Labai ačiū.

zinskų padėti ilgą straipsnį įdėjo Washington, D. C. leidžiamas laikraštis „The Spotlight“, pažymėdamas, kad JAV valdžios įstaigos veda jų deportacijos bylą. Naujas svarstymas įvyks spalio 17 d. Laikraštis pažymi, kad norintieji jiems padėti turi rašyti Attorney General Griffin Bell, Department of Justice, o laiško nuorašą siųsti prez. Jimmy Carter.

— LFB Los Angeles sambūrio naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Aleksas Kulnys — pirm., Alg. Raulinaitis — sekret., J. Kojelis — išd., valdybos vicepirmininkai — B. Varnienė, E. Arbas, Z. Brinkis, I. Medziukas ir L. Valiukas. Artimiausi sambūrio renginiai — rašytojos Alės Rūtos kūrybos vakaras gruodžio 10 d. ir politinių studijų savaitgalis — sekančių metų sausio 23-29 d.

— Gelbėdamas Braziliskus nuo deportacijos, kongresmanas Robert K. Dornan JAV kongresui pasiūlė įstatymus, kuriuos priėmus Braziliskiai būtų laikomi legaliais imigrantais. Amerikos lietuvių savo distriktų kongresmanams turėtų parašyti laiškus, prašydami paremti H. R. 8479 ir H. R. 8480. Rugsėjo 22 Dornan Atstovų rūmuose Braziliskų reikalą pasakė kalbą, kuri atspausdinta „Congressional Record“ leidinyje. Kongresmanas Dornan kviečiamas dalyvauti LFB ruošiamame politinių studijų savaitgalyme.

KANADOJE

— Nauja lietuviška šeima. Rugsėjo 3 d. Šv. Kazimiero šventovėje Montrealyje suvokiui D. Blaizdiūnaitė ir Juozas Deveikis iš Buenos Aires. Daną prie altoriaus palydėjo tėvai Joana ir Jurgis Blaizdiūnai, o jaunąjį Juozą — motina Valerija Deveikienė. Jaunųjų palydą sudarė: Linas Giriūnas su Ilona Stanaityte iš Hamiltono, Kristina Mališkaitė su Stasiu Rašytiniu, sūnais Raimundus su žmona Vida Blaizdiūnaitė — Kličina. Šv. Mišias atnašavo ir santuokos apeigas atliko klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Jaunavedžiai, pasikeisdami, skaitė Mišių leikijas. Komunią priėmė dviejuose pavidaluose. Mišių metu giedojo A. V. choras ir sol. Antanas Keblys. Sutikimo ir išlydėjimo maršus grojo Danos pusbroliis pianistas Manigirdas Motekaitis iš Chicago.

— Specialus baltiečių komitetas rengia estų, latvių ir lietuvių balių spalio 14 d. Toronto Hilton Harbour Castle viešbutyje. Baliaus tikslas — pagarsinti būsimąjį baltistinių studijų draugijos suvažiavimą Toronte 1978 m. ir suteikti jam lėšų.

URUGVAJUI

— Urugvajuje yra organizuojamas Pietų Amerikos Lietuvių kongresas, planuojamas iš dviejų dalių. Pirmoji dalis skiriama jaunimui ir susidarys iš stovyklos, studijų dienų, sporto

programos, meno parodų ir t. t. Stovykla planuojama 1978 m. sausio 25 — vasario 2 d. Antroji dalis bus pagrindinė kongreso dalis ir įvyks vasario 2—5 d. ir užsibaigs iškilmingu Vasario 16-tosios minėjimu. Kongreso pagrindinė tema yra „Lietuvių kultūros ugdymas ir priemonės ją išlaikyti“. Kadangi kongreso pirmenybė yra duodama jaunimui, visas P. Amerikos lietuviškas jaunimas yra kviečiamas prisidėti prie kongreso didesnio pasisekimo.

OKUP. LIETUVOJE

— Mirė Ana Ivanova, gimusi 1906 m. Leningrade, komunistų partijos aktyvistė. 1945 m. ji buvo pasiųsta į Lietuvą ir ilgą laiką dirbo Lietuvos komunistų partijos centro komitete kaip propagandos ir agitacijos, vėliau švietimo skyriaus vedėja pavaduotoja, „Tiesoje“ paskelbtame nekrologe rašoma, kad ji „buvo begalinės ištikimybės partijos reikalui pavyzdys“. Garsėjo kaip lietuvių rusintoja.

CHICAGO ŽINIOS

GINA LIETUVIUS

Dienraštis „Sun Times“ šėd tadienio laidojį suminėjęs, kad JAV ambasadorius Goldbergs Belgrade iškėlė žmogaus teisių laužymą, vedamajame sumini lietuvių Joną Jodvalį ir jo seserį, kurįms neleidžiama iš Lietuvos atvykti į JAV, nors jie šio krašto piliečiai.

TAKAI DVIRACIAMS

Chicago parkų vadovybė pasirašė sutartis įrengti dviračių takus Lincoln, Jacksono ir Burnhamo parkuose. Tam reikali duos 355,000 dol.

MOKYS MUZIKOS

Nuo spalio 17 d. Chicago parkuose pradėmos pianino, gitaros, akordeono, bugnų, orkestrų, chorų pamokos.

INDENŲ MENAS

Field Gamtos istorijos muziejaus praplėdė savo turimų indėnų eksponatų skyrių ir, pradedant spalio 15 d. turės vietinių indėnų meno trijų dienų festivalį.

Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų s-gos golfo turnyro laimėtojas Alb. Smalinskas (kairė) perima taurę iš pirm. M. Šilkaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PRIMIMAS ALTOS BŪSTINĖJE

Amerikos Lietuvių Tarybos penktadienį, spalio 7 d., buvo surengtas primimas Altos būstinėje. Susirinko apie 150 dalyvių: organizacijų, laikraščių, radijo atstovų. Visus susirinkusius pasveikino Altos pirm. dr. Kazys Bobelis, padėkodamas už atsilankymą ir pakvietė tarti žodį būstinės remontą pravedusios komisijos pirmininką inž. Joną Talandį.

Inž. Talandis pasidžiaugė, kad buvo įsigytos patalpos labai palankiomis sąlygomis ir reikalingas remontas atliktas ūkišku būdu. Dabar Altos įstaigoje galima priimti bet kokius svečius ir interesantus.

Dr. K. Bobelis padėjo remonto komisijos narius: J. Talandžiui, J. Pakalkai, J. Skorubskui, kun. A. Stašui. Padėkotojų suruošusius užkandžius Gr. Talandienė, B. Skorubskienė, Pr. Pakalkienė, I. Blinstrubienė, M. Barienė. Pažymėti, kad vaišės suruoštos tos pačios remonto komisijos lėšomis. Vaišėse dalyvavo gen. kons. J. Daužvardienė, Vlko atstovas dr. Br. Nemickas, Balfų pirm. M. Rudienė su inž. A. Rudžiu, eilė svečių iš Floridos, Bostono, De'roito ir kitur.

J. Daugl.

ALIAS GOLFO TURNYRAS—PIKNIKAS

Spalio 2 d. įvyko Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos golfo turnyras dël J. Evans pereinamosios taurės. Dar tebesančios Jonio Bario rankose. Apie pusimtis dalyvių Jono Talandžio ir Aleksandro Traškos buvo sugrupuoti ketveriukėmis ir ne už ilgo pasiskleidę plačiuose „Woodridge“ golfo laukuose.

Aldona Vaitkienė ir Dionyzas Varnaitis negalėjo atsisėbėti prasidedančio rudens gamtos grožio. Dël paskutinių poros savaitų gausaus lietaus ir šilto oro visos pievelės ir platieji laukai buvo apsidengę dar visai tamsiai žalia, sodria žole.

Saulėi pakrūpus vakarop visi turnyro dalyviai pajudėjo į koлегos inž. Kęstučio Biskio netoliese esantį sodą, kur likusieji šeimos nariai, viešnios ir svečiai jau laukė su valdybos pirmininko Mečio Šilkaičio, Jono Martinkaus ir J. Stulpinienės pikniko vaišėmis.

Kai visi pasisotino, Jonas Talandis ir Jurgis Statkus paskelbė laimėjusius ir išdalino dovanas.

Pirmos vietos laimėtojas, panaudojęs mažiausiai golfo smūgių, Albinas Smolinskas išgraviavo savo vardą J. Evans pereinamosios taurės papėdėje ir visus metus galės ja didžiūotis. Antrąją vietą ir su ja einančiais trimis golfo sviedinukais pasisavino Edvardas Lapas. Trečioji vieta ir trys sviedinukai atiteko Jonui Talandžiui.

„Handicap“ Alias narių grupėje pirmą vietą ir golfinko

lietsargi pasiėmė Stasys Virpša, antrą — Stasys Švedas ir trečią — Narvis Juškus. Pastarieji du gavo po tris golfo sviedinukus. Svečių grupėje laimėtojai išsiriškavo: 1 v. — Gytis Juškus, apdovanotas su lietsargiu, 2 v. Leonas Kalvaitis — 3 golfo sviedinukai ir 3 v. Mečišlovas Bružas — 3 golfo sviedinukai.

Rimas Bacevičius laimėjo pirmą vietą ir tris golfo sviedinukus jaunių grupėje.

Aldona Vaitkienė sumušė visas viešnias ir buvo apdovanota trim golfo sviedinukais. Aldona turėjo nusileisti Mark Petročiaus sugebėjimui, jėgai ir patyrimui numušti golfo sviedinuką toliausiai. Jis už tai gavo tris golfo sviedinukus. Tačiau Aldona neturėtų per daug nusiminti: ji visgi nugalėjo beveik pusę simto neblogų golfinkų, vyrų ir moterų.

Arčiausiai prie vėliavėlės pirmuše ir tris golfo sviedinukus laimėjo Arūnas Dagys.

Golfo turnyre dalyvavo ir gražaus rezultato pasiekę praėjusios savaitės Alias susirinkime kalbėjęs Juozas Bacevičius. Taip pat buvo malonu vėl matyti savo tarpe dr. Orvaldą Nakų, kuris turėjo praleisti kelis turnyrus dël jo sveikatą ištikusių dviejų rimtų smūgių. Jo pasiekti rezultatai buvo tikrai stebėtini. Prie pikniko ugniviečių ir vaišių stalo buvo Pasaulio Lietuvių arch. ir inž. s-gos pirm. Albertas Kerelis su šeima.

Prieš pat saulės laidą patenkinti išvažiavimo dalyviai skirstėsi prie savo kasdieninio gyvenimo rūpesčių.

P. Kiršinas

PASVENTINTAS SKIPICIU PAMINKLAS

Rapolas Skipitis buvo gimęs 1887 metais Panevėžio apskrityje ir miręs praėjusių metų pradžioje Chicagoje. Jo kūnas išsiai lietuvių Tautinėse kapinėse. Apie Skipitį šiuo laiku per ilgai kalbėti nebus reikalo, nes tai per plati asmenybė ir apibūdinti jo darbų nors vieną procentą užimtų daug vietos.

Man, kaip Vyt. D. šaulių rinktinės korespondentui, tenka priminti, kad šaulių namus tarp garbingiausių mūsų tautos žmonių puošia ir Rapolo Skipičio atvaizdas. Jis — artimas Vl. Putvio bendradarbis, šaulių sąjungos veikėjas nuo pat 1919 metų ir vyriausias sąjungos viršininkas 1927-28 m.

Spalio 1 d. prie jo kapo rinkosi giminės, šauliai ir artimieji draugai į paminklo pašventinimo apeigas. Puošnus, pilko granito paminklas, paženklinantis krikščioniškas ženklu — kryžium, Lietuvos vytimis ir vienu žodžiu Skipitis. Ir ar gali kas geriau nusakyti, kaip tie iškalti granite ženklai, velionio nueitą kelią?

Vl. Išganaitis, Skipičio artimas draugas, pradėjo iškilmes turininga kalba ir paprašė kun. Joną Borevičių pašventinti paminklą. Po religinių apeigų kun. J. Borevičius taigiai tarė žodį ir paprašė visus sugiedoti giesmę Marija, Marija. Kalbėjo šaulių sąjungos dabartinis vadovas Karolis Milkovaitis ir adv. J. Našliūnas. Sugiedojus Tautos himną, visi buvo pakviesti į šaulių namus gedulo pietums, kuriuos paruošė Skipičio našlė Lydija su šaulių šeiminkėmis.

Gausiai susirinkusiems L. Šmulkštys savo kalboje apibūdino velionio nuveiktus darbus ir pagaliau pateikė apyskaitą paminklo reikalui. Pasirodo dar yra 1 dol. su centais likučių. Paminklas kainavęs netoli dviejų tūkstančių, pinigų sudėję šaulių centro valdyba, Vyt. D. rinktinė, artimi draugai ir didžiausią dalį neturtinga Skipičio našlė.

J. Vla.